NR. 3 / SEPTEMBER 2009

magasinet

5 Et godt forlig for hjemmeværnet

10 I uniformen er vi alle lige

12 Kommitteret takker af

43 Sådan får du tabt arbejdsfortjeneste

Hyldest til soldaterne

Side 20-21

Læserrejser

www.hjv.dk

HJEMMEVÆRNET

Som læser af bladet får du disse specielle læsertilbud

- 2 x overnatning
- 2 x lækker morgenbuffet
- 1 x tre-retters sæson menu
- 1 x 1 fl. specialøl el. 1 gl. egen-importeret vin

Priskode: L88

Pris i kr. pr. pers. i dobbeltværelse

Normalpris 1.388,-
Spar kr. 393,-

995,-

Enkeltværelse 1.250,-

Valgfri ankomst frem til 18.12.2009 samt 04.01 – 28.03.2010
(2010 bookes venligst pr. telefon).

Naturskønne omgivelser i Grindsted

- 3 dage med afslapning

★★★ **Hotel Lyngheden**

Riv et par dage ud af kalenderen og forkæl dig selv med et dejligt ophold på Hotel Lyngheden. Oplev vores nabo – en put & take sø – eller den fiskerige å, der løber i hotellets baghave. Du kan også tage en vandretur på heden, spille golf tæt herved, besøge attraktioner i området eller slentre rundt i handelsbyen Grindsted.

- 1 x gløgg med æbleskiver
- 2 x overnatning
- 2 x morgenbuffet
- 1 x tre-retters julemenu

Priskode: L16

Pris i kr. pr. pers. i slotsværelse

Normalpris 1.895,-
Spar kr 740,-

1.155,-

Enkeltværelse 1.355,-
Ankomst søndag, mandag, tirsdag og onsdag i december 2009

Jul på slottet...

- 3 skønne dage med hygge og varme

★★★★ **Hindsgavl Slot**

Hindsgavl Slot er kontrasternes slot og julen er hjerternes tid. Sammen med familie, gode venner eller dit hjertes udkårne kan du mærke historiens vingesus samtidig med, at du bor i et værelse med fladskærm og bredbånd. I sover i en himmelsk seng eller I kan strække ben i en af Danmarks bedst bevarede slotsparker.

- 2 x overnatning
- 2 x morgenbuffet
- 2 x to-retters middag

Priskode: L26

Pris i kr. pr. pers. i dobbeltværelse

Normalpris 1.275,-
Spar kr. 376,-

899,-

Ankomst søndag - torsdag frem til 17.12.2009. Samt i perioden 11.01 - 30.06.2010 - *dog ikke søndage i nov., dec., jan. og feb.*
(2010 bookes venligst pr. telefon)

Hvalpsund Færgekro

- 3 dage ved Limfjorden

★★★ **Hvalpsund Færgekro**

Hvalpsund Færgekro ligger med smuk udsigt over Limfjorden – også fra den hyggelige restaurant. Himmerland og Limfjorden – golf og vand. Tæt på det meste, men alligevel fjernt fra stress og jag. Nyd livet med en travetur langs Limfjorden, eller spil golf på en af de mange baner omkring hotellet.

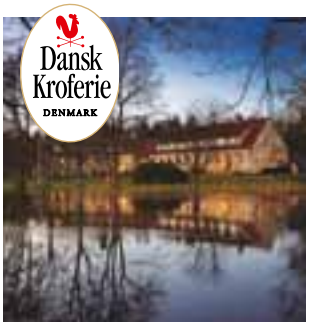

- 2 x overnatning
- 2 x morgenbuffet
- 1 x kaffe/the og hjemmebag på ankomstdagen
- 1 x velkomstdrink i vinkælderen eller i haven
- 1 x tre-retters gourmetmenu

Priskode: L14

Pris i kr. pr. pers. i dobbeltværelse

Normalpris 1.375,-
Spar kr. 326,-

1.049,-

Valgfri ankomst frem til 21.12.2009 samt i perioden 04.01 – 30.04.2010
(2010 bookes venligst pr. telefon)

Oasen mellem Viborg og Silkeborg

- Vi sejler op ad åen...

★★★ **Kongensbro Kro**

På Kongensbro Kro prøver vi hver dag at gøre en ekstra indsats. Naturligvis nyder vores gæster både det gastronomiske spisekort, de nænsomt restaurerede bygninger og den vidunderligt smukke krohave ned til Gudenåen. Men det, gæsterne altid fremhæver, er den hjælpsomme, varme og uhøjtidelige stemning, de møder her.

- 2 x overnatning
- 2 x morgenbuffet med lokale specialiteter
- 1 x to-retters middag
- 1 x tre-retters middag
- 1 x kaffe og kage på ankomstdagen

Priskode: L17

Pris i kr. pr. pers. i dobbeltværelse

Normalpris 1.319,-
Spar kr. 250,-

1.069,-

Valgfri ankomst i 2009

Nyd et ophold på Lollands nordkyst

- 3 skønne dage på Smålandshavets Perle

★★★ **Kragenæs Kro**

Kragenæs Kro ligger omgivet af vild og smuk natur i en charmerende landsby på Lollands nordkyst. Den nyrestaurerede kro kaldes med god grund for Smålandshavets Perle. Her er rige muligheder for golf, cykelture og vandreture i den storslåede natur, og på kroen slapper man af i stilfulde og maritime omgivelser.

- 2 x overnatning
- 2 x morgenbuffet
- 1 x ½ fl. Champagne
- 1 x petits fours (3 stk)
- 1 x kaffe
- Gratis parkering

Priskode: 57L

Pris i kr. pr. pers. i dobbeltværelse

Normalpris 1.410,-
Spar kr. 420,-

990,-

Enkeltværelse 1.780,-
Fri ankomst i 2009 samt 2010
(2010 bookes venligst pr. telefon)

Råd til hygge

- på Absalon Hotel midt i København

★★★ **Absalon Hotel**

Parkér bilen kun ca. 900 m fra hotellet, vi betaler. Nyd Champagne og petit fours på værelset, og slap af i vores lobby med en kop friskbrygget, dejlig varm kaffe.

Ingen ekspeditions- og afbestillingsgebyr · Forbehold for udsolgte datoer og trykfejl

Bestil nu på:

www.krohotel.dk/hjv

eller ring på 7626 1960 og oplys: SX nr. 2121 samt priskode · Åbent hverdage kl. 8.30-16.00

Teknisk arrangør:

Danske Kroer & Hoteller

HJV magasinet
Nr. 3/2009

Ansvarshavende redaktør:
Jørgen Jensen
Tlf. 33 47 93 96
e-mail: hjk-prach@hjv.dk

Journalist: Jakob Eberhardt (DJ). Tlf. 33 47 93 07
e-mail: hjk-pra3@hjv.dk

Sekretariat og annoncer:
Joan Schack
Tlf. 33 47 93 95
e-mail: hjvbl@hjv.dk

Abonnement – adresseændring:
For ikke medlemmer skal ændringer meddeles sekretær Joan Schack. For medlemmer sker det automatisk.

Citat:
Artikler må gerne citeres inden for citatreglerne, når det sker med tydelig angivelse af "HJV magasinet" som kilde samt udgivelsesnummer.

HJV magasinet udkommer fire gange årligt. Oplag 51.000.

Design & tryk:
Phoenix Design Aid A/S, Datagraf

ISSN: 1902-3391

Adresse:
Hjemmeværnskommandoen,
Presseafdelingen, Kastellet 82,
2100 København Ø
e-mail: hjk@hjv.dk

HJV magasinet nr. 4/2009 udkommer 9. december 2009.

Forside:
Flagdag og parade for de udsendte soldater. Foto: Ole Bo Jensen.

Ny aftale på plads

Trafikstyrelsen har som den første statslige myndighed sagt ja til et nyt samarbejde med virksomhedshjemmeværnet. Over fire sider kan du læse om virksomhedshjemmeværnets nye og kommende aftaler samt en skarp opgave på Amagerværket.

Når det værste sker

Hvad gøres der for de danske soldater på internationale operationer, når de kommer ud for voldsomme og alvorlige hændelser? Læs svaret i interviewet med chefpsykolog i forsvaret, Vibeke Schmidt.

Her bor vi

I nogle år var bygningen forfatteren Gustav Wieds hjem. Senere blev den sommerpensionat, og under besættelsen bemægtigede tyskerne sig huset. I dag holder Hærhjemmeværnsdistrikt Vendsyssel til i de gamle lokaler. Birthe Lauritzen fortæller den interessante historie bag hjemmeværnsdomicilet.

Et særligt bånd

Da de danske militære gængere tog hul på sidste etape af årets Nijmegen-march, havde de alle påsat en gul sløjfe på deres højre skulder. Det skete i respekt for de danske soldater i international tjeneste. Traditionen med den gule sløjfe stammer fra USA, hvor sløjfen markerer det særlige bånd, der er mellem de udsendte og de pårørende derhjemme. Der går følgende historie om baggrunden for det gule bånd: Kæresten til en soldat, der skulle i krig, bandt sit hårbånd i et egetræ uden for hjemmet. Hvis ikke båndet hang der, når soldaten vendte tilbage, var det et tegn på, at han ikke længere var velkommen hjem. På den måde er sløjfen blevet et symbol på støtten til de udsendte soldater – også i Danmark, hvor mange biler efterhånden kører rundt med sløjfen. I det hele taget er der stor opbakning til de danske soldater i internationale operationer. Indførelsen af Den Nationale Flagdag for Danmarks Internationale Engagement, der for første gang løb af stablen lørdag 5. september 2009, er et klart signal om, at soldaternes indsats nyder bred anerkendelse – både i befolkningen og blandt politikerne.

Du kan læse om både Nijmegen-marchen og flagdagen i nærværende magasin.

Jakob Eberhardt, journalist

Indhold

04 Leder
18 Ny inspektør for marinehjemmeværnet
22 På øvelse med næste Afghanistan-deling
28 Landet Rundt
37 Opslagstavlen
41 Force Protection-delinger
46 Nijmegen-march 2009
50 Konkurrence

Frivillige blev hørt

Jan S. Norgaard
Chef for Hjemmeværnet

Ulrik Kragh
Tidligere Kommitteret for Hjemmeværnet

Hjemmeværnets cirka 50.000 frivillige nærer et stærkt ønske om fortsat udvikling af værnet. De peger på, at hjemmeværnet har ressourcer, der kan udnyttes endnu bedre i samarbejdet med forsvaret, politiet, redningsberedskabet og andre myndigheder. Derudover understreger de behovet for at få ro til at konsolidere de forandringer og udviklingsinitiativer, der har præget værnet i indeværende forligsperiode.

Ovenstående er essensen af en udtalelse fra Hjemmeværnets Landsråd, der består af frivillige fra alle værnsgrene og fungerer som rådgivende organ for hjemmeværnets ledelse. Udtalelsen blev vedtaget i august sidste år og sendt til forsvarsminister Søren Gade, Folketingets forsvarsudvalg, Forsvarskommissionen og de politiske partier bag forsvarsaftalen.

Med indholdet i det nye forsvarsforlig for perioden 2010-2014 kan man roligt fastslå, at de frivilliges ønsker er blevet hørt. I forliget bliver det slået fast, at hjemmeværnet først og fremmest skal fokusere på de opgaver, der var resultatet af forliget for fem år siden, samt de initiativer, der er kommet til i forligsperioden, eksempelvis bevogtningsdelinger til internationale operationer, flyvende delinger og udvikling af virksomhedshjemmeværnet.

Kort sagt: Hjemmeværnet skal blive endnu bedre til de ting, som man i forvejen gør godt. Frem for at sprede sig yderligere.

Og det er ikke bare noget, vi selv siger. Hjemmeværnet får ros i Forsvarskommissionens rapport, som er grundlaget for aftalen om forsvaret for de næste fem år.

Med det forsvarsforlig, som blev indgået for fem år siden, blev hjemmeværnet pålagt omfattende strukturændringer og nye opgaver. Det var en omstilling, der ville noget, og som det også har trukket tænder ud at få gennemført.

Den langt bredere anvendelse af hjemmeværnet, som der blev lagt op til, er gennemført med succes. Vi har et godt og tillidsfuldt samarbejde med forsvaret, politiet, beredskabet og andre vigtige samarbejdspartnere. En tillid, der er opbygget, fordi hjemmeværnet har været i stand til at levere varen. Og som følge deraf bliver meget mere brugt i dag end det var tilfældet for bare fem år siden. Hvilket igen har givet hjemmeværnet stor synlighed og pluspoint på imagekontoen.

Så på en måde kan vi godt sige "mission accomplished" – og dog. For det er altid et lidt farligt udtryk. Mens det er naturligt at glæde sig over en fuldført mission, så venter der altid nye opgaver og udfordringer lige om hjørnet.

Således også i den kommende forsvarsaftale, hvilket du kan læse meget mere om på de følgende sider.

Fokuseringen i forliget på hjemmeværnets eksisterende opgaver betyder ikke, at alt er ved det gamle. Vi skal blive endnu bedre. Sammensætningen af hjemmeværnets enheder skal tilpasses og effektiviseres. Værnets rolle i farvands- og miljøopgaver skal styrkes. Vi skal øge vores bidrag til forsvarets internationale opgaver både hjemme og ude. For at nævne nogle eksempler.

Det er et godt forlig for hjemmeværnet, fordi det ligger i smuk forlængelse af den retning, vi har fulgt de seneste fem år. Og det siger i øvrigt meget om, hvor langt hjemmeværnet er nået. I politikernes bevidsthed, i samarbejdspartnernes og i befolkningens. Takket være en stor indsats fra de frivillige.

Hjemmeværnsledelsen

"Forliget siger meget om, hvor langt hjemmeværnet er nået"

Foto: Bo Tornvig

Tætpakket forligsdebat

side 6-9

Frivillige om forliget

Johannes T. Pedersen,
Hærhjemmeværnsdistrikt Vendsyssel
Medlem af Landsrådet

Min umiddelbare menig er, at forliget er positivt og et skulderklap til hjemmeværnet. Der er en stor politisk opbakning, og man er villig til at se på nye opgaver til hjemmeværnet. Jeg ser ikke de store ændringer for enheden, men til gengæld er der skabt tryghed og stabilitet fremover. Egentlig er der ikke noget, jeg savner i forliget, for der er allerede bredere opgaver i form af brand, redning og miljø og international udsendelse til Afghanistan. En udfordring bliver at få gennemført uddannelser, der hænger – hovedsageligt inden for brand, redning og miljø, og så vil fastholdelse fortsat være en udfordring. Vi må sørge for at følge med tiden og rette ind efter samfundets og politikernes ønsker. En ting, der med fordel kan bruges flere ressourcer på, er presse og information, så underafdelingerne bliver bedre til at sælge sig selv til lokale medier. Derudover har jeg en kæphest om, at vi skal sortere mere i de opgaver, vi tager. Opgaver skaber image, og vi skal turde vælge fra – både i forhold til tid og image.

Rundrejse med **forlig i tasken**

Hjemmeværnsledelsen har været land og rige rundt for at orientere om det nye forsvarsforlig. I forliget er der først og fremmest fokus på det, hjemmeværnet er god til. Og i de kommende år skal blive endnu bedre til.

AF JØRGEN JENSEN
FOTO: BO TORNVIG

Der var tætpakket med frivillige og fastansatte, da hjemmeværnsledelsen den sidste dag i august og de første dage i september gennemførte sin rundrejse til de fem totalforsvarsregioner og Bornholm.

Med i tasken havde ledelsen først og fremmest indholdet af det forsvarsforlig for perioden 2010-2014, som syv partier i Folketinget indgik lige før sommerferien. Her er rammerne lagt for de næste fem års virke i hjemmeværnet.

Netop arbejdet i Forsvarskommissionen og de efterfølgende forhandlinger på Christiansborg om en ny aftale for forsvaret er årsagen til, at hjemmeværnsledelsen udskød rundrejsen, som normalt finder sted i januar. Tilbage i den mørke vintermåned ville ledelsen ikke kunne have sagt et kuk om Forsvarskommissionens beretning, der blev færdig i marts – endsige hvilket politisk resultat, der ville komme ud af forhandlingerne.

Tilfreds med forlig

Hjemmeværnsledelsen er godt tilfreds med den aftale, som de politiske partier skrev under på den 24. juni.
Det er der flere grunde til:

- Forliget er bredt og gælder i fem år. Det giver stabilitet i forhold til det politiske liv. Ved et eventuelt regeringsskifte efter et valg vil partierne også være forpligtede af aftalen.
- De frivillige hjemmeværnssoldater bliver rost i Forsvarskommissionens beretning, der er grundlag for forliget. Der er fokus på, at hjemmeværnet skal blive endnu bedre til at løse eksisterende opgaver.
- Hjemmeværnet skal ligesom det øvrige forsvar fortsat udvikles og tilpasses. Der peges på områder både i forsvaret og det civile beredskab, hvor hjemmeværnet kan få nye opgaver.
- De økonomiske rammer for hjemmeværnets virksomhed er stort set uændrede.

Med andre ord: Forsvarsaftalen cemen- terer hjemmeværnets rolle i støtten til forsvaret og de civile myndigheder. Der er brug for de frivilliges indsats – og der bliver endnu mere brug for den i fremtiden.
I de kommende måneder forestår der et intensivt arbejde med at implementere forliget. For hjemmeværnet bliver der nok at tage fat på, og ledelsens konklusion er: "Jo dygtigere vi er til at tilpasse os og målrette vores aktiviteter, desto bedre økonomi og muligheder vil vi få i det nye forlig."

Læs også artiklen "Det siger forliget om hjemmeværnet", side 8 - 9.

Ros til de frivillige

Der var også andre emner på programmet på rundrejsen, blandt andet et tilbageblik på 2008 og den forløbne del af 2009.

Det har været et markant og begivenheds-

Frivillige om forliget

Jacob Vejs Lund,
Det Bornholmske Hjemmeværn
Medlem af Landsrådet

Jeg ser med sindsro på forsvarsforliget, for der er ikke de store revolutioner. Der er en tættere tilknytning til Forsvarskommandoen, og det er et plus. Ressourcer skal bruges bedst muligt, og det som man kan administrere ét sted, skal man ikke administrere to steder. Dér kan man rationalisere, og det synes jeg er fornuftigt. Det ser også fornuftigt ud, at der er noget både for de hjemmeværnssoldater, der gerne vil til Afghanistan, og dem, der gerne vil blive herhjemme.
Jeg har netop kæmpet meget for, at man husker, at vi ikke alle sammen er 21 år og står og vil til Afghanistan. Der er mange, der har familie og er etablerede, og som godt vil blive hjemme, men som samtidig gerne vil give et bidrag til forsvaret. Det bliver en udfordring for hjemmeværnet at skabe forståelse for, at den militære profil ikke er røvere og soldater, men at den er gavnlig for samfundet. Den militære profil betyder årvågenhed og seriøsitet. Vi skal ikke kun være synlige i form af parkeringsvagter.

Der blev lyttet – og der blev spurgt og debatteret. Her i auditoriet på Hærens Officersskole, hvor Totalforsvarsregion København holdt sit møde med hjemmeværnsledelsen.

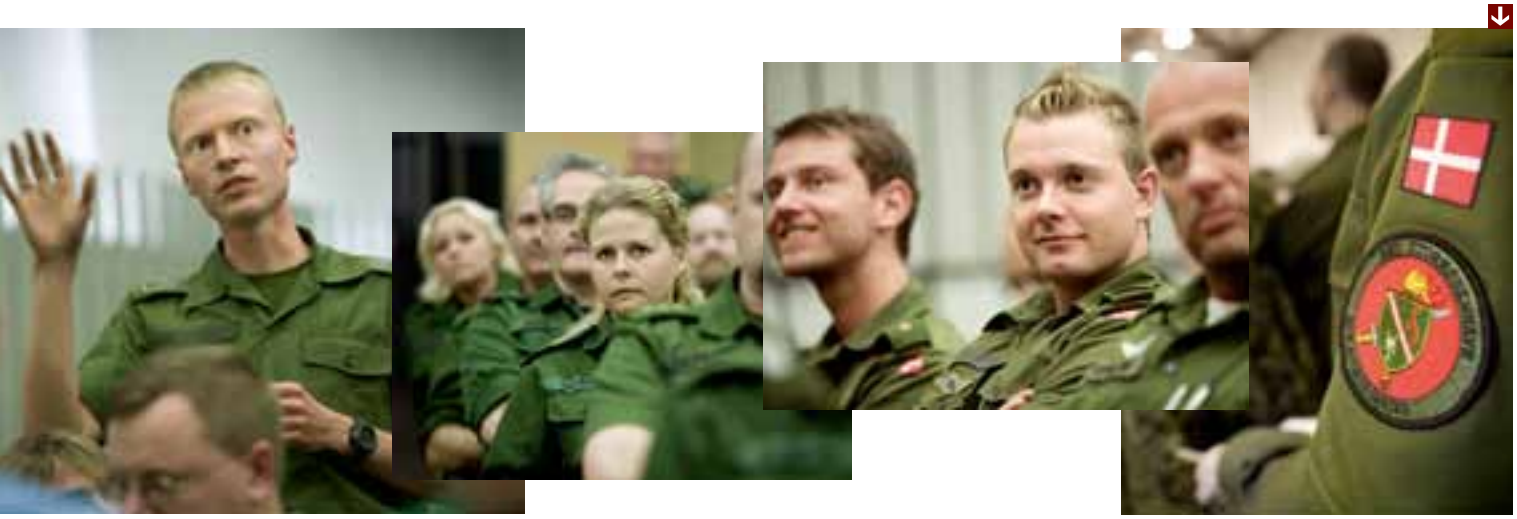

rigt halvandet år for hjemmeværnet.

Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Jan S. Norgaard, fastslog som noget af det mest markante, at der er flyttet milepæle i forsvarets, befolkningens og politikernes opfattelse af hjemmeværnet efter at værnet nu to gange har stillet bevogtningsdelinger til rådighed for hæren i Afghanistan – en aktivitet, der fortsætter i de kommende år.

I samme åndedrag fastslog generalen, at langt hovedparten af hjemmeværnets opgaver fremdeles ligger i Danmark, hvor de mange indsættelser skaber synlighed og respekt hos samarbejdspartnere, medier og befolkning. Når Afghanistan-missionerne nævnes særskilt, skyldes det, at det helt åbenbart er kommet bag på mange, at hjemmeværnet også har så skarpe kompetencer, som der kræves i det uroplagede land i Centralasien. Den erkendelse gavner hele hjemmeværnets omdømme og understreger bredden i værnets virke.

På den hjemlige front fremhævede Jan S. Norgaard den stærkt stigende brug af hjemmeværnet til et væld af opgaver. I 2007 var hjemmeværnet i aktion seks gange i døgnet, i 2008 var det steget til 11 gange i døgnet.

"Godt gået!" sagde Chefen for Hjemmeværnet direkte til de frivillige.

Stor søgning

Det kunne også Den Kommitterede for Hjemmeværnet, Ulrik Kragh, skrive under på, da han tog fat på et andet hjørne af den imagegevinst, som hjemmeværnets opgaveløsning og synlighed giver.

Nemlig rekrutteringen. Hvor der i 2007 var godt 1.400 danskere, der søgte optagelse i hjemmeværnet, steg dette tal til næsten 2.000 i 2008.

Den meget positive udvikling er fortsat i 2009, hvor der i første halvår var over 1.500 ansøgere. Også Ulrik Kragh delte rundhåndet roser ud til de frivillige for rekrutteringsindsatsen.

Flot jubilæum

Også hjemmeværnets 60-års-jubilæum den 1. april 2009 blev af ledelsen fremhævet som en vellykket markering af seks årtiers indsats. Syv medlemmer af kongefamilien med Dronningen i spidsen og den nyudnævnte løjtnant i hjemmeværnet, Kronprinsessen, der stod indtrådt i Totalforsvarsregion Københavns del af paraden, deltog i festligholdelsen.

De mange hundrede frivillige, der deltog i de seks møder, fik lejlighed til at drøfte alskens emner med ledelsen. Det skortede ikke på spørgelysten. Nogle steder måtte man forlænge møder ud over den planlagte tid for at få det hele med.

Karin Storbank,
Hærhjemmeværnsdistrikt Sønderjylland
Medlem af Landsrådet

Det er super godt, at der er nogle partier med i forliget, som ikke traditionelt støtter hjemmeværnet. Det betyder, at hjemmeværnet har bevist, at det har ret til at være her, og at vi har formået at gøre os synlige på en positiv måde. Og så glæder jeg mig til, at virksomhedshjemmeværnet bliver udviklet. Jeg håber, at forliget kan være med til at synliggøre hjemmeværnet over for de ansatte på samfundsvigtige virksomheder, så de ser, at der er brug for hjemmeværnet på deres arbejdsplads, og at de måske selv kan gøre en indsats i den forbindelse.

Endelig er det vigtigt, at kompensationen for tabt arbejdstjeneste også er indskrevet i forliget, så der kan blive klare linjer på et område, som der har været meget usikkerhed omkring. En af de store udfordringer i de kommende år er at sørge for, at hjemmeværnet bliver ved med at være anerkendt i det øvrige totalberedskab, så vi bliver brugt endnu mere. Det enkelte medlem skal føle, at der er behov for dets indsats. Derfor bør specialistopgaverne deles ud til hele hjemmeværnet, så det ikke kun er enkelte enheder, der bliver anvendt i skarpe opgaver.

Det siger forliget om hjemmeværnet

Læs her om de centrale punkter i forligsteksten om hjemmeværnets fremtidige virke.

Syv af Folketingets otte partier indgik den 24. juni en aftale om forsvarets ordning for perioden 2010-2014. Om hjemmeværnet hedder i det i forligsteksten blandt andet:

"Hjemmeværnets hovedformål, identitet og relevans som frivillig militær organisation skal fortsat være baseret på at støtte forsvarets opgaveløsning og samfundets samlede beredskab med udgangspunkt i et folkeligt, frivilligt engagement."

"Hjemmeværnets og Hjemmeværnskommandoens organisation tilpasses og effektiviseres dog på kort sigt, så den organiseres efter samme organisations- og ledelsesprincipper som forsvarets stabe på tilsvarende niveau og med samme principielle krav til effektiviseringer og strukturtilpasninger, herunder personalereduktioner."

"I forligsperioden undersøges mulighederne for yderligere at styrke samarbejdet mellem Hjemmeværnskommandoen og Forsvarskommandoen. Hjemmeværnets og forsvarets øverste ledelse skal i fællesskab fremlægge et oplæg hertil."

"Hjemmeværnets virksomhed fokuseres mod bidrag til forsvarets nationale opgaveløsning, først og fremmest bevogtning, samt med fokus mod civile opgaver og havmiljø."

"Hjemmeværnet skal dog fortsat og i muligt omfang bidrage til forsvarets internationale opgaveløsning, blandt andet bevogtning og andre relevante funktioner, ikke mindst indsatser i forbindelse med civil genopbygning for såvel forsvaret som øvrige samarbejdspartnere."

Frivillige om forliget

Claus Lemming,
Hærhjemmeværnsdistrikt Vejle
Medlem af Landsrådet

Umiddelbart et positivt forsvarsforlig. Hjemmeværnets indsats bliver fremhævet, og der er fokus på videreudvikling af hjemmeværnets opgaver – både nationalt og internationalt. Der er lagt op til, at kravene til de højst prioriterede enheder – Hjemmeværnets Indsatsstyrke og så videre – bliver øget. Så der kommer måske yderligere krav til uddannelse og vedligeholdelse af uddannelse, hvilket jeg i øvrigt synes er udmærket. Det er også utrolig positivt, at man nu ser en enighed om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Det vil sige, at de frivillige får, hvad de har krav på. Jeg tror, at det øgede fokus på indsatsstyrkerne vil medføre en yderligere opdeling af hjemmeværnet, fordi man fokuserer endnu mere på nogle højt prioriterede enheder. Samtidig vil det nok betyde, at andre enheder prioriteres ned.

"Hjemmeværnet kan endvidere yde en værdifuld støtte til forsvarets internationale engagement ved i perioder at afløse enheder fra forsvaret, der er udsendt i internationale operationer, for eksempel inden for bevogtning, kørselstjeneste, ammunitionstjeneste, kommunikationstjeneste, stabsfunktioner med videre."

"Med ovennævnte udgangspunkt skal hjemmeværnets bidrag til det øvrige samfund ligeledes videreudvikles til støtte for samfundets samlede krise- og katastrofeberedskab gennem en effektiv udnyttelse af hjemmeværnets samlede kapaciteter."

"Forligspartierne er enige om at sikre, at de frivillige tilbydes tilstrækkelig kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, ulempe med videre, når frivilligt hjemmeværnspersonel yder længerevarende tjeneste til støtte for forsvaret og samfundet i øvrigt."

"Kravene til aktive hjemmeværnsfolk i de højest prioriterede enheder vil blive øget, og det skal i den forbindelse påses, at relevante uddannelseskrav for de forskellige enhedstyper overholdes, og at bevillingerne anvendes effektivt."

"På baggrund af den ovenfor beskrevne udvikling tilpasses og effektiviseres sammensætningen af hjemmeværnets enheder yderligere i forhold til forsvarets opgaveløsning og det samlede danske krise- og katastrofeberedskab, eksempelvis støtte fra politihjemmeværnet samt løsning af bevogtningsopgaver. I den forbindelse udvikles virksomhedshjemmeværnet."

"Endvidere styrkes og udvikles hjemmeværnets rolle i løsning af farvandsovervågnings- og miljøopgaver. Endelig undersøges mulighederne for at udvikle hjemmeværnets kapaciteter til at yde yderligere støtte til forsvarets opgaveløsning, for eksempel støtte til bemanding af isbrydertjenesten. Med tilgang af en reserveofficerskapacitet er det desuden muligt at gennemføre en kvalitativ styrkelse og effektivisering af den regionale føringsstruktur."

Om hjemmeværnets materielanskaffelser i perioden 2010-2014 hedder det i forligsteksten:

- Køretøjer, kommunikations- og miljøudrustning, herunder udrustning til forureningsbekæmpelse i kystzonen.
- Ny- eller ombygning af fartøjer til marinehjemmeværnet med henblik på styrkelse af miljøkapaciteten. Herunder undersøges mulighederne for at gennemføre forlængelse af flere fartøjer af 800-klassen.
- Personlig udrustning.

Svend Mott,
virksomhedshjemmeværnet
Medlem af Landsrådet

Jeg ser ikke noget negativt i forliget, og en god ting er, at Hjemmeværnskommandoen bliver tilpasset Forsvarskommandoen. For os i virksomhedshjemmeværnet bliver der et større arbejde med at få lavet aftaler med flere store virksomheder. Det kan være en udfordring at holde på nye medlemmer, fordi de ofte flytter med deres firma. De fortsætter så i et nyt virksomhedshjemmeværnskompagni, men det skaber alligevel en ustabilitet i det enkelte kompagni. For at holde på flere medlemmer generelt, kunne man måske lave kurser for frivillige i reserven. Dette ville give øget aktivitet for reserven, og måske få nogle tilbage i den aktive del. Virksomhedshjemmeværnet er blevet effektiviseret ved at centralisere ledelsen i Ringsted og Hjemmeværnskommandoen. Det er en god udvikling – tidligere var det mere afhængigt af den enkelte chef. Nu er der en god ensretning og bedre landsdækkende ledelse og information. Det giver kompagniledelsen mulighed for en bedre planlægning.

”Vi er alle lige”

Der er mange grunde til, at hjemmeværnssoldater skal have korrekt og ens uniform. En af dem udspringer af ønsket om lighed mellem de frivillige.

AF JAKOB EBERHARDT

Et religiøst tørklæde sammen med en hjemmeværnsuniform førte henover sommeren til en heftig principiel debat i medierne om hjemmeværnssoldaters uniformering. HJV magasinet spillede derfor djævlens advokat og stillede hjemmeværnets chef, generalmajor Jan S. Norgaard, spørgsmålet: Hvorfor overhovedet gå så højt op i, hvordan de frivillige bærer uniformen?

Der er mange argumenter for en ensartet uniformering. Et af dem handler om at skabe lighed imellem medlemmerne af hjemmeværnet.

En militær organisation

”Det er vigtigt i en folkelig bevægelse som hjemmeværnet, at vi alle er lige. Det vil sige, at selvom du er direktør i et stort firma og har mange penge, så kan du ikke købe dig til højere status ved at anskaffe uniformer af silke eller et bedre snit,” siger Jan S. Norgaard.

På samme måde skal man heller ikke kunne se, hvorfra folk kommer, hverken regionalt i Danmark eller i verden, påpeger hjemmeværnschefen.

”Du kan ikke se forskel på rig og fattig, eller om folk er jyder eller sjællændere. Vi har cirka 230 medlemmer, som ikke har dansk statsborgerskab, og de får heller ikke lov til reklamere for, at de er svenskere, nordmænd eller pakistanere. De bærer alle det danske flag,” understreger Jan S. Norgaard.

Bagud på point

Ensartet uniformering er altså med til at skabe sammenhold indadtil blandt hjemmeværnssoldaterne. Men udadtil er der også en gevinst, for en korrekt påklædning signalerer professionalisme, påpeger Jan S. Norgaard.

”Hvis man er ordentligt klædt og fremstår korrekt, så bliver man automatisk opfattet som professionel. Hvis du omvendt er sjusket og ukorrekt, så er du højst en glad amatør. Og du skal derfor bevise for alle uden for hjemmeværnet, at du er det modsatte. Du er så at sige bagud på point,” siger Jan S. Norgaard.

Han forklarer, at han i sin tid som hjemmeværnschef altid har prioriteret korrekt uniformering højt, da det er med til at styrke hjemmeværnets image og troværdighed.

En militær organisation

Sidst, men ikke mindst peger Chefen for Hjemmeværnet på en helt konkret militær årsag til kravet om ordentlig uniformering. Ensartetheden skal forhindre, at den individuelle soldat adskiller sig fra sine kammerater og genkendes af fjenden under kamp. Derudover skal uniformen i sig selv yde soldaten størst mulig sikkerhed, for eksempel ved at camouflere og være brandhæmmende.

Men hvordan vil hjemmeværnet sikre sig en generel korrekt uniformering i organisationen?

”Hver gang de ser noget ureglementeret,

Foto: Joan Schack

"Hvis man er ordentligt klædt og fremstår korrekt, så bliver man automatisk opfattet som professionel," siger hjemmeværnets chef, generalmajor Jan S. Norgaard.

skal alle chefer, alle ledere og alle førere påtale det, gribe ind og få det ændret," svarer hjemmeværnschefen, der indskærper, at alle har et ansvar for, at der bliver rettet op på området. Hvis man omvendt lader stå til, har det nemlig stor konsekvenser for hjemmeværnet.

"Den, der går på kompromis med det her, sælger ud af hjemmeværnets image som militær og effektiv organisation. Og alle andre i hjemmeværnet skal kæmpe hårdere for at rette op på disse imagenedbrydende ting," slutter Jan S. Norgaard.

En positiv liste

Retningslinjerne for, hvordan hjemmeværnsuniformen må bæres, er helt entydige og klare.

AF JAKOB EBERHARDT

Foto: Lars Dalby

Sådan ser en korrekt båret kampuniform M/84 ud.

Hvad er egentlig tilladt, og hvad er ikke tilladt at bære sammen med uniformen? Svaret på disse to spørgsmål findes i uniformsbestemmelsen. Her står retningslinjerne for, hvordan uniformerne skal bæres. Bestemmelsen er en positivliste. Det vil sige, at den fortæller, hvilke uniformsgenstande hjemmeværnssoldater må iføre sig. Omvendt er alt det, der ikke er nævnt i bestemmelsen, ikke tilladt. Det fremgår desuden, at civil beklædning ikke må blandes med uniformsgenstande, og at uniformen kun må bæres, når hjemmeværnssoldaten er i hjemmeværnstjeneste. Det skyldes, at hjemmeværnet ikke må tages til indtægt for noget, der ikke har med organisationen at gøre, for eksempel et politisk parti eller en religiøs retning.

Hvis du er i tvivl om uniformering og uniformsgenstande, kan du altid spørge forsyningsbefalingsmanden i din underafdeling.

På hjv.dk bag log in kan du desuden finde uniformsreglementet ved at vælge menupunktet "For medlemmer" i venstre side og derefter "Uniformer".

En **drivkraft** takker af

I 2005 tiltrådte han som den yngste civile chef i hjemmeværnet. Efter næsten fem begivenhedsrige år og en flot status for hjemmeværnet har den 39-årige Ulrik Kragh nu sagt farvel for at koncentrere sig om andre udfordringer.

AF JØRGEN JENSEN

Foto: Ole Bo Jensen

Ulrik Kragh har været med til at gennemføre store ændringer i hjemmeværnet.

Ulrik Kragh vidste præcis, hvad han gerne ville, da han den 1. januar 2005 tiltrådte som Den Kommitterede for Hjemmeværnet, som er betegnelsen for hjemmeværnets civile chef.

Han var 34 år og folketingsmedlem for Venstre. Som partiets forsvarsordfører havde han sammen med sin partifælle, forsvarsminister Søren Gade, været med til at strikke forsvarsforliget for 2005-2009 sammen. Det var en aftale, der krævede store forandringer i hjemmeværnet. Både i struktur og med hensyn til nye opgaver.

Så da forsvarsministeren sidst i 2004 udnævnte Ulrik Kragh som ny kommitteret for perioden 2005-2008, var han mere end klar til at tage fat på opgaven, fordi han selv havde været med til at udforme de politiske rammer for et moderne og dynamisk hjemmeværn.

Siden har han sammen med Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Jan S. Norgaard, været drivkraften i en stor omstilling af værnet. Endnu mere fokus på de militære kompetencer i støtten til forsvaret og – som noget nyt – en langt større rolle i civile opgaver, når politiet, beredskabet og andre myndigheder har brug for assistance.

Alt sammen ud fra den præmis, at ingen myndighed i samfundet er mandskabsmæssigt gearet til at klare hvilken som helst situation. Derfor skulle den frivillige kapacitet, som er kernen i hjemmeværnet, udnyttes langt mere af både forsvaret og civile myndigheder.

Også hjemmeværnets struktur fik en ordentlig overhaling med de fem totalforsvarsregioner, langt færre distrikter end tidligere og opstilling af enheder, der kunne opfylde en ny tids krav.

Da Ulrik Kraghs periode som kommitteret var ved at udløbe i 2008, besluttede forsvarsministeren at forlænge den med et år, blandt andet med henvisning til, at der i sommeren 2009 skulle forhandles en ny forsvarsaftale. I den situation ønskede ministeren ikke at skifte hest i hjemmeværnets ledelse.

Mission fuldført

Nu er forsvarsaftalen for perioden 2010-2014 på plads. Derfor besluttede Ulrik Kragh at slutte sit virke som kommitteret den 15. september. Det betyder, at en ny kommitteret kan være med til at udfylde de rammer, der er sat for hjemmeværnets virke de næste fem år.

"Det er vemodigt at skulle sige farvel til de tusindvis af frivillige og ansatte i hjemmeværnet, som jeg sætter stor pris på. Set

PORTRÆT

- Ulrik Kragh, 39 år. Gift og har en datter. Bor i Horsens
- Uddannet som ingeniør efter endt værnepligt i Gardehusarregimentet
- Jobs som projektleder og afdelingschef i maskinindustrien 1994-2001
- Medlem af Horsens byråd 1994-1999 og igen siden 2001
- Medlem af og stedfortræder i Folketinget 1999-2005 og 2007
- Kommitteret for hjemmeværnet 1. januar 2005 til 15. september 2009
- Formand for NRGi Amba siden 1. januar 2008
- Formand for Energi Horsens siden april 2004
- Medlem af bestyrelsen i ELSAM og senere DONG Energy Power A/S siden 2002

med mine øjne har samarbejdet i hjemmeværnsledelsen været helt unikt, og de positive resultater, der er opnået, er udtryk for et stærkt teamwork. Nu er min mission for virket som kommitteret fuldført, og det er tid til, at nye kræfter tager over," siger Ulrik Kragh.

Synlige resultater

Sammen med sin kollega i hjemmeværnsledelsen, stabene i Hjemmeværnskommandoen, totalforsvarsregionerne og hjemmeværnsdistrikterne og ikke mindst de frivillige kan han se tilbage på en stribe resultater. Her er nogle af dem:

- Antallet af opgaver til støtte for forsvaret og civile myndigheder er vokset fra få ugentlige indsættelser til seks i døgnet i 2007 og 11 i døgnet i 2008. Hjemmeværnet bliver mere anvendt end nogensinde før.
- Dermed er hjemmeværnet blevet meget mere synligt i befolkningen. Antallet af artikler og indslag i medierne om hjemmeværnet er blevet mere end fordoblet de senere år.
- Synligheden har ført til et bedre omdømme i befolkningen. Næsten 90 procent af befolkningen finder hjemmeværnets civile opgaver med assistance til politi, beredskab og andre myndigheder for vigtig eller meget vigtig.
- Hjemmeværnets støtte til forsvaret er omfattende, og nu stiller værnet også bevogtningsdelinger til rådighed for hæren i Afghanistan. 63 procent af befolkningen finder støtten til forsvaret væsentlig – det er dobbelt så mange som for bare få år siden.
- 71 procent af befolkningen har tillid eller stor tillid til hjemmeværnet. I 2005 var tallet 56 procent.
- Synligheden og tilliden har ført til en markant stigning i antallet af ansøgninger om optagelse i hjemmeværnet. Med udsigt til 3.000 ansøgninger i 2009 vil det være dobbelt så mange som i 2007.

Ulrik Kragh understreger, at hjemmeværnets frivillige soldater med gejst har bidraget til at realisere de politiske rammer, der blev lagt tilbage i 2004.

"Jeg er stolt af, at det er lykkedes at udvikle hjemmeværnet, så det i dag er rustet til at klare fremtidens opgaver med at forsvare og beskytte Danmark og de mennesker, der bor her. Det var min mission at give det frivillige forsvar nye opgaver og omstille den frivillige indsats til fremtidens trusler. Den mission er fuldført," erklærer han.

Fremtiden

Efter næsten fem begivenhedsrige år i hjemmeværnet vil Ulrik Kragh nu koncentrere sig om sine opgaver som bestyrelsesformand for energiselskabet NRGi Amba i Østjylland og formand for bestyrelsen i Energi Horsens, en forening der på kommercielle vilkår skaber innovation og iværksætteri i fremtidens anvendelse af energi og service på fiber bredbånd.

På den politiske front genopstiller han til byrådet i Horsens ved efterårets kommunalvalg, og når der igen er folketingsvalg, er han kandidat i Østjylland.

Hvad fremtiden ellers bringer, ved han endnu ikke. Men energibundtet Ulrik Kragh er parat til at kaste sig over opgaver i både privat og offentlig virksomhed, hvad enten det er på bestyrelses- eller daglig ledelsesplan.

FAKTA

- Den Kommitterede for Hjemmeværnet er værnets civile chef. Hjemmeværnsledelsen består desuden af en militær chef.
- Den kommitterede udpeges af den til enhver tid siddende forsvarsminister og er enten folketingsmedlem eller tidligere medlem af Folketinget.
- Den kommitterede har ansvar for at sikre tilgangen til hjemmeværnet og for markedsføring, PR samt det folkelige arbejde.

Civil og militær myndighed i nyt parløb

Virksomhedshjemmeværnet skal være med til at kompetenceudvikle ny krisestab i Trafikstyrelsen, der som sektormyndighed har fået større behov for hjælp udefra til krisestyring.

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA
FOTO: OLE BO JENSEN

Trafikstyrelsen har som den første statslige myndighed sagt ja til et nyt samarbejde med virksomhedshjemmeværnet, der skal være med til at kompetenceudvikle styrelsens nye krisestab.

Parløbet mellem den civile og militær myndighed udspringer af Trafikstyrelsens nye rolle som sektormyndighed for den danske jernbanesektors beredskab og sikkerhed, som blev overdraget styrelsen i maj 2008.

Det betød, at styrelsen ud over at være myndighed for jernbanens sikkerhed i normale situationer nu også har det overordnede ansvar for at koordinere sektorens beredskabsarbejde, krisestyring, planlægning og forebyggelse ved ekstreme situationer. I det ligger, at styrelsen blandt andet laver regler, fører tilsyn og sikrer, at jernbanesektorens beredskabsplanlægning er tilfredsstillende. Den skal også kunne træde til med overordnet krisestyring på nationalt niveau i tilfælde af større katastrofer og ulykker. Sektoren selv har det operationelle ansvar.

"Det var nyt terræn for os, og overdragelsen satte gang i et større udrednings- og udviklingsarbejde både i forhold til den konkrete forvaltning og den praktiske koordinering," fortæller chefkonsulent Marianne Bagge fra Trafikstyrelsen, der har stået i spidsen for det omfattende udviklingsarbejde.

Chefkonsulent Marianne Bagge fra Trafikstyrelsen har haft mange drøftelser med oberstløjtnant John Flarup fra virksomhedshjemmeværnet. De to myndigheder har indgået en ny samarbejdsaftale.

På Trafikstyrelsens Sikkerhedskonference i efteråret 2008 løb Marianne Bagge tilfældigvis ind i medarbejdere fra virksomhedshjemmeværnets nye Samtænknings- og Aftalesektion (SAS), der er søsat med særlig henblik på at hjælpe virksomheder som Trafikstyrelsen med netop risikostyring og kompetenceudvikling på sikkerheds- og beredskabsområdet.

"Jamen, det var da det helt rigtige tidspunkt, vi blev introduceret for hinanden," siger Marianne om mødet, der blev startskuddet på mange gode drøftelser, som nu er konfirmeret i en såkaldt B-aftale mellem de to parter. Der er tale om en kompetenceaftale, hvor opbygning af viden i virksomheden er det helt centrale.

Skal klæde krisestab på

Det er krisescenarier, som Trafikstyrelsen nu skal kunne håndtere internt i deres organisation: Hvis Danmark pludselig oplever en voldsom naturkatastrofe eller et alvorligt terroranslag mod tognettet som ved bombesprængningen i London i 2005.

Hvis den situation opstår og en vital del af den danske jernbanedrift bliver sat ud af spillet i kortere eller længere tid, skal styrelsen kunne handle og agere inden for rammerne af den såkaldte nationale operative stab (NOST). I tilfælde af større kriser er det således NOST'en,, der har det overordnede ansvar for at styre og koordinere med indspil fra de implicerede parter.

Det kommende FN-klimatopmøde, COP 15, i december i København har yderligere aktualiseret behovet for, at styrelsen har en operativ krisestab.

"Situationen er ny for os. Vi har valgt at løse vores krisestyring gennem en krisestab i styrelsen," fortæller Marianne Bagge.

Styrelsen erkendte, at der var behov for at få krisestaben kompetenceudviklet, så den er rustet til at udføre den grad af operativ krisestyring, der forventes af en sektormyndighed.

"Det indebærer jo flere aspekter. For hvad skal koordineres? Hvordan skal kommunikationsvejene til sektoren se ud? Hvordan skal rolle og ansvarsfordelingen være?" siger Marianne Bagge.

De lyttede til vores behov

Aftalen med virksomhedshjemmeværnet er derfor centreret om at tilføre styrelsens krisestab relevante kompetencer. Det sker gennem en række seminarer det næste halve år.

Marianne Bagge lægger ikke skjul på, at andre samarbejdspartnere også har været inde i billedet.

"Valget faldt imidlertid på virksomhedshjemmeværnet. De har virkelig lyttet til vores behov. Vi repræsenterer en myndighedskultur, der er anderledes end den militære, men jeg synes, vi i fællesskab har fået udviklet både et godt paradigme for en B-aftale og en god aftale, der passer til os," siger Marianne Bagge.

Foto: Charlotte Baun Drejka

Beredskabskoordinator Henrik Lous fra Vattenfall.

Amagerværket giver topkarakter

God start på ny samarbejdsaftale mellem energikoncernen Vattenfall og virksomhedshjemmeværnet.

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA

Blækket var knap nok tørt på en ny samarbejdsaftale mellem virksomhedshjemmeværnet og energikoncernen Vattenfall, før værnet blev sat til at løse den første akutte opgave. Seks døgns intensiv overvågning af Amagerværket.

Den store energikoncern med fem kraftvarmeværker i Danmark har på det seneste skærpet deres sikkerhedsberedskab, efter at den er blevet udsat for trusler fra forskellige klima-aktionsgrupper på diverse hjemmesider. I Sverige har Vattenfall desuden oplevet flere ubehagelige situationer, hvor de er blevet truet af demonstranter.

Derfor tøvede virksomheden heller ikke med at få hidkaldt deres nye samarbejdspartner, da de havde brug for at få overvåget Amagerværket før sommerferien.

"Vi har været yderst tilfredse med virksomhedshjemmeværnets håndtering. Hjemmeværnssoldaterne var velforberedte, professionelle og meget overbevisende i den måde, de løste overvågningsopgaven på," fortæller beredskabskoordinator Henrik Lous fra Vattenfall.

I seks døgn holdt 45 soldater hovedsageligt fra virksomhedshjemmeværnet skarpt øje med hele værket, der omfatter et større område med kedelanlæg, havneanlæg, produktionslokaler og store olietanke. Fra taget af et af værkets produktionslokaler havde hjemmeværnssoldaterne et godt overblik over hele Amagerværket, som de jævnligt patruljerede. Samlet blev der brugt 5.185 mandtimer på opgaven.

Henrik Lous er ikke i tvivl om, at samarbejdet med virksomhedshjemmeværnet var med til at skabe tryghed for Vattenfall.

"Hjemmeværnssoldaterne gik meget systematisk til værks på deres effektive patruljer, så vi trygt kunne overlade overvågningen til dem. De evnede samtidig at løse opgaven med godt humør," fortæller Henrik Lous.

Skønt med en skarp opgave

Virksomhedshjemmeværnet under en af patruljerne på Amagerværket, som blev holdt under konstant opsyn i forsommeren.

Richard Andersen og Marion Fürstling var med, da virksomhedshjemmeværnet i seks døgn overvågede Amagerværket.

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA
FOTO: OLE BO JENSEN

Det var en klassisk hjemmeværnsdisciplin, som 45 hjemmeværnssoldater udførte på Amagerværket i forsommeren.

I seks døgn havde de frivillige soldater hovedsagligt fra virksomhedshjemmeværnet antennerne ude og overvågede værket, der indgår i energikoncernen Vattenfall og har været udsat for trusler fra forskellige klima-aktionsgrupper på nettet. Så de noget unormalt på deres patruljer og fra deres observationsposter på toppen af et produktionsanlæg, skulle de melde tilbage til værkets beredskabskoordinator.

Lige præcis det har Marion Fürstling og Richard Andersen fra virksomhedshjemmeværnets enhed tilknyttet Kyndbyværket i Hornsherred trænet rigtig mange gange. Nemlig at observere, bevogte og melde tilbage. Så det var skønt at få lov til at prøve rutinerne af i virkeligheden.

"Jamen, det var da utrolig spændende at få en skarp opgave. Det var ligesom en slags generalprøve på alt det, vi har uddannet os i og øvet. Det er for eksempel utrolig vigtigt, at du ved, hvordan man færdes sikkert på så stort et anlæg, hvor du kan komme galt af sted, hvis ikke du overholder sikkerhedsprocedurerne," siger 21-årige Richard Andersen.

Han var med til at patruljere på den tre kilometer lange rute på værkets område, der indbefatter tre store blokke, hvor der produceres el og varme, en stor kulplads og havneanlæg.

Vi er ret skrappe

41-årige Marion Fürstling havde schæferhunden Kento med på opgaven. Hunden er også trænet i hjemmeværnet og fulgte Marion, der fortrinsvis var i aktion om natten.

"I al beskedenhed så er vi ret skrappe til netop bevogtning, som vi gør meget ud af i vores kompagni. Personligt synes jeg, det var en fordel at have min hund med," fastslår hun.

Fra værkets side har der været stor tilfredshed med virksomhedshjemmeværnets indsats, der har fået topkarakterer af beredskabskoordinator Henrik Lous – se også artiklen "Amagerværket giver topkarakter",, side 15.

Godt holdarbejde

De to hjemmeværnsfolk fremhæver også den gode holdånd, som de oplevede under den seks døgn lange indsættelse.

"Det var en stor gevinst for os at være sammen om en opgave på tværs af enhederne i virksomhedshjemmeværnet. Det betød, at vi lærte hinanden meget bedre at kende," siger Marion Fürstling.

Richard Andersen og Marion Fürstling fra virksomhedshjemmeværnets enhed på Kyndbyværket er enige om, at det var skønt at få lov til at komme på en skarp opgave, da de overvågede Amagerværket.

Kort om Vattenfall

- Energikoncern Vattenfall, ejet af den svenske stat, driver i Danmark: Nordjyllandsværket, Fynsværket og Amagerværket, samt de to decentrale kraftvarmeværker i Hillerød og Helsingør. Dertil kommer en række vindmølleparker i Danmark.
- Driften svarer til cirka en fjerdedel af kraftværkskapaciteten i Danmark og halvdelen af den kraftværksejede vindmøllekapacitet i Danmark.
- Vattenfall er desuden engrosselskab inden for handel med energi og beskæftiger knap 700 ansatte i Danmark.

10 aftaler inden året er omme

En vigtig milepæl for virksomhedshjemmeværnet i efteråret 2009 er en ny aftale med Trafikstyrelsen.

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA

Trafikstyrelsen, Danmarks Radio og Energinet.dk. Det er blot nogle af de offentlige og private virksomheder, som virksomhedshjemmeværnet (VHV) har indgået nye aftaler med.

Ambitionsniveauet er 10 nye aftaler, inden året er omme. Noget tyder på, at målsætningen for frontløberne i virksomhedshjemmeværnets nye flagskib, nemlig den nyoprettede Samtænknings- og Aftalesektion (SAS), kommer i hus.

Sektionen står bag et nyt fleksibelt aftalekoncept, der imødekommer samfundsvigtige virksomheders forskellige behov for støtte, når det eksempelvis gælder krisestyring, beredskabsplanlægning og kompetenceudvikling, så de kan modstå kriser og fortsætte deres drift.

Det er da også en tilfreds sektionschef for SAS, Claus Bjørnelund, der glæder sig over, at sektionens pionerarbejde nu giver pote efter et års intensivt udviklingsarbejde.

Claus Bjørnelund er sektionschef for Samtænknings- og Aftalesektionen, der er en del af virksomhedshjemmeværnet.

En af de største milepæle er klart indgåelsen af en ny såkaldt B-aftale mellem Trafikstyrelsen og virksomhedshjemmeværnet. Den indebærer, at virksomhedshjemmeværnet sammen med Beredskabsstyrelsen og Rigspolitiet skal være med til at kompetenceudvikle Trafikstyrelsens krisestab – se artiklen "Civil og militær myndighed i nyt parløb", side 14.

"Det viser, at vores fleksible aftalekoncept er bæredygtigt, samt at stabserfaringerne fra militære og beredskabsmæssige myndigheder også kan komme civile myndigheder til gavn," siger Claus Bjørnelund.

Netop den form for vidensdeling er også et godt eksempel på, at samfundet samlet set bliver mere robust mod uforudsete hændelser, når man samtænker ressourcerne.

Danmarks Radio, Post Danmark og sværvægtere på energiområdet som det svenskejede Vattenfall har sagt ja til aftalekonceptets model A, der forpligter parterne til at indgå et tættere samarbejde på beredskabsområdet.

Nyt ydelseskatalog klar

Ud over indgåelsen af nye aftaler har SAS også et nyt ydelseskatalog på bedding. Kataloget udbydes i tæt samarbejde med samarbejdsparterne. Produkterne svinger fra nyhedsmails til e-learning og egentlige kompetenceudviklingsforløb. Beskrevet er også virksomhedshjemmeværnets kernekompetencer, som omfatter blandt andet kriseteamwork, planlægning og opbygning af beredskabskultur.

"Virksomhederne har ikke de samme ressourcer og prioriterer også beredskabsområdet forskelligt. Det forsøger vi at imødekomme med fleksible produkter og forløb," siger Claus Bjørnelund.

Læs mere om virksomhedshjemmeværnet på: www.vhv.nu

Foto: Charlotte Baun Drejka

Ny chef med fagligt overblik

Marinehjemmeværnet har skiftet chef på kommandobroen. Den 53-årige kommandør Jens Walther skal manøvrere værnet gennem det næste forsvarsforlig.

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA

Marinehjemmeværnet skal give mening. Sådan lyder det korte og kontante budskab fra den nye chef på kommandobroen, kommandør Jens Walter.

I sommerferien overtog han inspektørjobbet for hjemmeværnets mørkeblå sejlende virksomhed med knap 5.000 frivillige efter kommandør Karsten Riis Andersen, der har fortsat karrieren i Søværnets Operative Kommando i Århus.

"Marinehjemmeværnet skal give mening for det enkelte medlem. Det skal give mening for søværnet og mening for samfundet," kommer det fra den nye inspektør.

Det kan lyde banalt. Ikke desto mindre er der tyngde bag budskaberne.

"Meningen kommer af sig selv, når opgaven har relevans, faglige udfordringer og er samfundsvigtig. Det vigtigste er fortsat vores støtte til søværnets opgaveløsning. Derfor drejer det sig også til stadighed om at styrke marinehjemmeværnets evne til at være den troværdige samarbejdspartner," siger Jens Walther.

Med en solid karriere i det operative miljø som sejlende chef på havet og senest som chef for søværnets 1. eskadre i Frederikshavn kommer Jens Walther med meget stor erfaring i, hvad den mørkeblå fastansatte "storebror" forventer af sin frivillige lillebror. Det er efter inspektørens vurdering først og fremmest faglighed og professionalisme, som marinehjemmeværnet sagtens kan imødekomme set i lyset af det tætte samarbejde, de "to brødre" allerede har i dag.

Jens Walther læner sig i den forbindelse trygt op ad den kurs, som hans forgænger har udstukket for marinehjemmeværnet.

"Jeg ser ingen grund til at lave paladsrevolutioner. Der er allerede udarbejdet en langsigtet strategi for marinehjemmeværnet, som jeg bestemt har tænkt mig at følge," siger Jens Walther.

Bløde værdier som pejlemærker

For at opnå de mest optimale ressourcer for marinehjemmeværnet i fremtiden er der tre pejlemærker, som blinker i den nye inspektørs kompas. Det er professionalisme, sikkerhed og velfærd.

"Mit fokus er især på fagligheden – og altså den professionelle indstilling til opgaverne. Det er for mig at se altafgørende, at vi bliver ved med at levere fagligt forsvarlige løsninger, så vi stadig får nye opgaver og bliver respekteret af vores samarbejdspartnere," siger Jens Walther.

Dermed lægger han op til at udbygge det faglige fundament, der har resulteret i nyt samarbejde med blandt andet politiet og SKAT om patruljering til søs.

Sikkerheden er ikke mindst vigtig, fordi havet og moderne fartøjer i dag er en farlig arbejdsplads, som kræver uddannelse og de rette kompetencer. Men det skal også være sjovt at være gast i marinehjemmeværnet, så for Jens Walther er velfærden – og trivslen – også afgørende for, at de frivillige bevarer gejsten.

"Du kan sige, at det er bløde værdier. Men de er efter min mening mindst lige så vigtige, som de hårde materielle værdier," fastslår Jens Walther.

Flere ny opgaver i spil

Den nye kommandør dumper ned i marinehjemmeværnet på et tidspunkt, hvor hele forsvaret igen skal til at justere på knapperne og implementere et nyt forsvarsforlig.

For marinehjemmeværnets vedkommende er der flere forslag i spil. Der lægges op

Blå bog for kommandør Jens Walther

1980-89: Sejlede i torpedobåde, heraf fem år som chef
1990-91: Stabskursus i England
1992-94 og 1999-2000: Tjeneste i Forsvarets Efterretningstjeneste
1995-96: Tjeneste i Forsvarskommandoen
1996-98: Korvetchef for Olfert Fischer og Peter Tordenskiold
2001: Chef for Hvidbjørnen i Thetis-klassen
2003-05: Tjeneste ved NATO
2006: Chef for søværnets våbenkursus på Sjællands Odde
2007-09: Chef for søværnets 1. eskadre i Frederikshavn

til, at marinehjemmeværnet skal have en endnu skarpere miljøprofil. Det blev allerede cementeret sidste år, da det blev besluttet at rykke søværnets miljøskibe fra København til Flådestation Frederikshavn, hvilket betyder, at miljøberedskabet i Øresund i dag i høj grad er bundet op på marinehjemmeværnets skibe.

Marinehjemmeværnet er udset til som led i et pilotprojekt at bemande søværnets nye lægtvandsfartøj Miljø 13, der har den specielle evne, at det kan gå ind på lavt vand.

I forligsteksten lægges der også op til, at marinehjemmeværnet delvist skal bemande søværnets isbrydere. På tale er desuden, at marinehjemmeværnet skal have en større rolle internationalt.

Selv om kommandøren er ny i det frivillige værn, er det umiddelbart hans opfattelse, at bægeret er fyldt godt op med mange opgaver.

"Det falder ikke i min lod at bestemme, hvilke nye opgaver vi skal kaste os over. Vi vil nu fordomsfrit undersøge forslagene og komme med input til, hvad de stiller af krav til ressourcer, økonomi og uddannelse," siger Jens Walther.

Når han ikke er på kommandobroen på sin nye arbejdsplads på Kastellet, kan han stadig godt lide at sejle i sin jolle ved Jægerspris. Eller være sammen med den nærmeste familie, der snart bliver beriget med endnu et lille barnebarn.

KONGELIG HOFLEVERENDØR
M. W. Mørch & Søns Eftf. ApS
DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBAAND
MINIATUREORDNER
MEDALJER
SLØJFER . ROSETTER
PEDER SKRAMS GADE 3 . 1054 KØBENHAVN K
TEL. & FAX: 33 12 82 53
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK
WWW.ORDENSBAAND.DK

Krus med firma logo
v/10 stk.
med samme logo
PR. STK. 49,95
SOMMERTILBUD:
220 g T-shirt
Hvide,
Inkl. tryk
v/10 stk.
PR. STK. 79,00
Alle priser er excl. moms og forsendelse
Se endvidere alle vore gode tilbud på
www.sehested-broderi.dk
Tlf. 36 47 21 18 • E-mail: h@sehested-broderi.dk

Den dybeste **respekt**

Der var stolthed og respekt i luften, da Christiansborg Slotsplads lørdag 5. september lagde brosten til den første flagdag for udsendte i international tjeneste.

AF JESPER SVENNINGSEN
FOTO: OLE BO JENSEN

Alle værn og beredskabet var repræsenteret til den store parade på Christiansborg Slotsplads.

Frank Larsen har foruden Afghanistan været udsendt to gange i Kroatien og en gang i Bosnien. Han er sammen med Kim Willy til dagligt tilknyttet en motoriseret overvågningsdeling i Jonstrup.

Oberst Mogens Bech i spidsen for de hjemmeværnssoldater, der har været udsendt i international tjeneste.

Kim Willy har tidligere været udsendt tre gange i Kroatien og to gange på Cypern i slutningen af 80'erne.

Mange var mødt op for at være en del af flagdagen – både tidligere udsendte, pårørende, mange journalister og andre interesserede. Under ledelse af oberst Mogens Bech, chef for Totalforsvarsregion Fyn, Syd- og Sønderjylland, var også tidligere udsendte hjemmeværnssoldater med i paraden. Både udsendte enkeltpersoner og repræsentanter fra de to bevogtningsdelinger på ISAF 6 og 7 i Afghanistan.

En soldat, der har mistet begge ben, viste med al tydelighed alvoren i de udsendte soldaters tjeneste, og efter at have skridtet paraden af og hilst på alle enheder, gik forsvarsminister Søren Gade på talerstolen og satte ord på sin respekt og stolthed.

"Det er en ære at tale til jer på den første flagdag – jeres dag. Danske udsendte sætter handling bag danskernes ønske om at ville gøre en forskel," var nogle af forsvarsministerens ord. Efter sin tale bad han om ét minuts stilhed, der blev fulgt af tonerne til 'I Danmark er jeg født'.

Socialdemokraternes formand Helle Thorning-Schmidt, folketingsmedlem Peter Skaarup, Dansk Folkeparti, og forsvarschef Tim Sloth Jørgensen udtrykte hver især også deres respekt. Der var hilsner til både de udsendte, de hjemvendte, de pårørende og de faldne.

Barsk virkelighed

"Jeg er glad for at være med i dag og støtte op om den nye flagdag," sagde Frank Larsen efter paraden. Han var en del af hjemmeværnets anden bevogtningsdeling og har ikke fortrudt sit valg, selvom de blev mødt af en barsk virkelighed. "Vi så jo kampe, der foregik kun én kilometer væk."

Selvom bevogtningsdelingernes opgaver lå inden for lejren, kom de tragiske konsekvenser alligevel tæt på.

"Kort inden, vi skulle hjemsendes, blev tre soldater dræbt," fortalte Kim Willy fra samme deling. "Fra vagttårnet kunne vi se røgskyen seks-otte kilometer væk, men det var først bagefter, vi fandt ud af, hvad der var sket. Vi nåede at være med til mindegudstjenesten for de tre soldater. Det var både sørgeligt og tankevækkende."

Forsvarsminister Søren Gade skridtede paraden af og hilser her på de hjemmeværnssoldater, der har været udsendt.

Motivation og **stolthed**

Next stop Armadillo og Price, hvor hjemmeværnets ISAF-bevogtningsdeling risikerer at blive skudt efter, men hvor de også er savnet af hæren. HJV magasinet mødte delingen fra Totalforsvarsregion Midtjylland, der er den næste, der skal af sted, under en af de afsluttende træningsweekender i Oksbøl.

TEKST OG FOTO: MADS STENSTRUP

”Og”
”12”
”Og”
”13”
”Oog..”

…brøler premierløjtnanten og delingen uanstrengt på skift trods den hårde fysiske aktivitet.

Der er militær præcision og disciplin over både armbøjninger i græsset og brølene, der åbner træningsdagen under ledelse af uddannelsesofficeren, premierløjtnant Anders Deenfeldt, ved skydebanen i øvelsesterrænet uden for Oksbøl-lejren.

Præcision og disciplin skal der selvfølgelig være, hele fredag, lørdag og søndag, denne weekend i august, hvor den første af to midtjyske ISAF-bevogtningsdelinger endnu en gang er kaldt til træningssamling i det sydvestjyske forud for udsendelsen til Afghanistan senere på året. Sammenkaldt har de 38 soldater været næsten hver anden weekend hele året. Og alle møder selvfølgelig op. Her er ingen udeblivelser uden særdeles velbegrundet afbud. Eller som en griner:

”Venner og familie ved, at vi først ses engang igen i 2010.”

Vi er tæt på målet nu, kan man både fornemme og se. De oprindeligt over 60 tilmeldte midtjyske hjemmeværnsfolk, plus et par tilløbere af blandt andet københavnsk og bornholmsk herkomst, er nu reduceret til de nødvendige 30, heraf tre fra flyverhjemmeværnet - plus otte kompetente reserver. Det er sket efter et udskilningsløb, der kunne lede tanken hen på amerikanske soldaterfilm. Men parametrene har trods alt ikke kun handlet om militære færdigheder og fysiologi, men også om de udvalgtes sociale kompetencer.

”For vi vil have det bedste og mest sammenrystede hold af sted,” som premierløjtnanten med armbøjningerne lidt senere forklarer. Hvordan man så ryster sådan en flok dedikerede hjemmeværnsfolk fra mange forskellige kompagnier sammen, uden tid til det sædvanlige kvantum hjemmeværnshygge, vender vi tilbage til.

Skal kunne slås

Den fysiske form er tydeligvis god, og motivationen og stoltheden tårnhøj ved udsigten til snarlig udsendelse. De 38 oser af først og fremmest koncentration og vilje. Selv om der heldigvis stadig er plads til en sjov bemærkning undervejs i dagsprogrammerne.

Efter indledningsvis, denne weekend, for første gang at have skudt våbnene, som de får med til Afghanistan, ind – M/95 i forskellige varianter - oplever vi senere i weekenden, hvor seriøst der hele tiden gås til de forskellige øvelser i gruppekamp. Også selv om enheden ligesom de to tidligere Afghanistan-delinger fra Københavns-området jo udelukkende udsendes for at løse bevogtningsopgaver, for eksempel i de danske lejre Price og Armadillo. Altså netop ikke til offensive opgaver og gruppekamp, som hærens udsendte – med hjemmeværnets håndsrækning så til gengæld kan koncentrere sig endnu mere om.

”Men vi sender altså ikke folk ud til Afghanistan, der ikke kan slås i en nødsituation,” forklarer Anders Deenfeldt om prioriteringen. Efter tre udsendelser til Kroatien og Irak er han nu efter eget ønske udlånt fra hæren og Dragonregimentet i Holstebro til stillingen som projektofficer ved Hærhjemmeværnsdistrikt Østjylland med ansvar for uddannelsen af hjemmeværnets Bevogtningsdeling/ISAF8. Selv skal han ikke med den midtjyske hjemmeværnsdeling til Afghanistan. Deenfeldt fortsætter i stedet med den i øvrigt allerede igangværende uddannelse af den næste hjemmeværnsdeling til hærens ISAF-hold, en deling som også kommer fra det midtjyske.

Vægt på god form

Og parterne – den professionelle hærofficer og de frivillige hjemmeværnsfolk – har vundet respekt for hinanden under det lange uddannelsesforløb. Det fremgår tydeligt af bemærkningerne, efterhånden som vi følger med rundt til de forskellige træningspas, der ud

Selv om delingen alene sendes til Afghanistan for at løse bevogtningsopgaver, skal de også kunne kæmpe på gruppeniveau. Her trænes rensning af løbegang.

Armstrækninger er en naturlig del af morgenappellen under premierløjtnant Anders Deenfeldt.

over på skydebanen blandt andet foregår i og omkring hærens øvelsesbebyggelse "Brikby."

Weekenden igennem trænes blandt andet bykamp, forskellige former for gruppekamp, herunder rensning af løbegang, samt tilvænning af mørkekampsudrustning. Enkeltmands- og bevogtningsfærdighederne er på dette tidspunkt af uddannelsesforløbet ved at være på plads og skal kun repeteres. Her mod slutningen sættes prikken over i'et. Nu er det med gruppekampen så at sige gruppens fremtidige overlevelse i en eventuel ekstrem situation, det gælder.

Det er sliddet værd

"Det har bare været så vildt fedt at være med på 1. brigades certificeringsøvelse," fortæller en af delingens yngste, den 25-årige Suthan, der kom med sin familie fra Sri Lanka til Struer, da han var bare to år. Suthan henviser til, at den midtjyske deling tilbage i juni var den første hjemmeværnsdeling, der har været kaldt til træning sammen med hærens udsendte – og vel at mærke ikke bare som figuranter, som han betoner. Blandt andet fortæller Suthan om det tilfredsstillende og realistiske i at træne med rigtige tolke, som hjemmeværnsfolkene kan få brug for, når de står på vagt ved lejrene i Afghanistan, og de lokale henvender sig.

Til daglig er Suthan sygeplejestuderende med et år tilbage af uddannelsen i Århus, som igen på grund af udsendelsen bliver forsinket et halvt år. Alligevel roser han lederne af Afghanistan-træningssessionerne for god planlægning, der har gjort det muligt for ham at passe og tilrettelægge sit civile uddannelsesforløb, fordi delingens uddannelsesplan rækker så langt frem og har kunnet plottes ind i kalenderen, så den har fået fortrinsret for næsten alt andet:

"De mange måneders slid er det hele værd. Selv om mine forældre ikke er glade, brænder jeg for at komme ned at hjælpe," siger Suthan, der trods sin beskedne størrelse strutter af god form og veltrænede "muller," som er kommet af dagligt løb og besøg i fitnesscenter.

Erfaringen fra Afghanistan vil Suthan bruge til at vurdere det realistiske i sin nuværende lyst til i fremtiden at satse på udsendelse med hæren – til den tid i givet fald som sygeplejerske.

Vigtigt at være i form

Også Suthans 35-årige kollega, Heidi, der er folkeskolelærer i Vejle, lægger vægt på at være kommet i ekstra god form.

Med ansvar for elever med indlæringsvanskeligheder indleder hun nu arbejdsdagen med sine elever med en halv times løb, og

→

	Mænd			Kvinder		
	18-29 år	30-39 år	40-49 år	18-29 år	30-39 år	40-49 år
Mavebøjninger	25	25	20	20	20	15
Rygbøjninger	25	25	20	20	20	15
Armstrækninger	15	15	10	10*	10*	5*
3000 m løb	15 min	16 min	17 min	18 min	19 min	20 min

* Armstrækninger gennemføres for kvinder knæstøttet.

Der stilles blandt andet krav til delingens evne til præcisionsskydning med høj puls.

det får jeg ovenikøbet penge for", påpeger hun med et smil og henvisning til de mange frivillige timer, som hun lægger i Afghanistan-træningen og hjemmeværnet i det hele taget.

"Det er vigtigt at være i form med alt det udstyr, vi skal slæbe på," pointerer hun uden at se det mindste forpustet ud efter en hurtig fremrykning, stillingsindtagelse og ildåbning i terrænet, trods slæb af både udrustning, gevær og tung fragmentationsvest. Volleyball og faldskærmsudspring er også dagligt medvirkende til Heidis gode form.

Ned til sønnen

Den 45-årige Alan fra Politihjemmeværnet i Randers er enig. Seks år har han været i hjemmeværnet ved siden af sit civile job som koordinator på en G4S-vagtcentral. I den forbindelse er han begyndt næsten dagligt at gå i fitnesscenter, til spinning og så løber han to-tre gange om ugen:

"Det er rart at kunne præstere noget i min alder uden at hive efter vejret, sådan bør det også være i hjemmeværnet. Det er et vigtigt signal til omverdenen."

Alan, der som certificeret dykkerinstruktør holder af at prøve grænser af, er også far til fem og har en ekstra særlig grund til at glæde sig til udsendelsen. Han skal ned og møde sin ældste søn på 23 år, der netop i august som konstabel blev udsendt til Afghanistan med ingeniørtropperne.

Sin egen person er Alan ikke så bekymret for.

"Risikoen ved bevogtningsopgaven afskrækker ikke i forhold til de andre gutters opgaver. Det er derimod knap så fedt, at min søn skulle af sted. Men sådan tænker alle forældre vel," filosoferer Alan.

"Hvorfor jeg tager af sted? Punkt et: for at hjælpe lokalbefolkningen i forhold til Taleban-undertrykkelsen. Punkt to: Fordi jeg gerne vil give mit bidrag til, at terroren ikke skal komme her til Danmark. Og punkt tre: For oplevelsens skyld."

Bornholmsk landmand

Samme holdning har ældste mand på holdet, 48-årige Michael, der er planteavlslandmand på Bornholm og har været i hjemmeværnet siden 1981 med plads i både landsråd og uniformsudvalg.

Michael er tilfreds med at hænge ved som en af reserverne, også selv om sæsonerne på gården har gjort, at han har måttet lade sig forflytte til det midtjyske hold fra det geografisk nærmere københavnske, der allerede var af sted fra april til juni. Eventuel udsendelse i det sene efterår og vinter passer imidlertid med, at der er ro på gården og de tilhørende 150 hektar marker ved Årsballe. Og det meget rejseri de seneste måneder uden at vide, om han faktisk kommer af sted, bekymrer ham ikke:

"Jeg ville derimod ærgre mig, hvis jeg som 60-årig skulle sidde og vide, at jeg ikke havde forfulgt drømmen om udsendelse, da muligheden var der," siger kompagnichefen fra Rønne, der samtidig oplyser at have tabt ni kilo.

Sammenrystning

Premierløjtnant Anders Deenfeldt fortæller om sin motivationsfilosofi, mens vi sidst på førstedagen overværer et træningspas, hvor infanterister fra Dragonregimentet, der for nylig kom hjem fra Afghanistan, herser gruppekamp med delingen opdelt i tre grupper.

"Det positive er, at de her mennesker har en enorm masse motivation. Indledningsvis skulle jeg lige vænne mig til, at det for frivillige helst hele tiden skal være sjovt. Lige hvad angår bevogtningsdelingerne, der skal udsendes, har det dog vist sig, at vi kan tillade os at køre noget hårdere på, fordi der er et reelt, skarpt mål med uddannelsen lige om hjørnet," forklarer han.

For at ryste flokken sammen har Deenfeldt knap så strengt militært taget småpræmier i brug efter råd fra delingens fører. Det har for eksempel betydet, at der efter morgendagens planlagte genvordigheder denne weekend er dekreteret grill, sodavand og fælleshygge. Halvvejs igennem det ét år lange træningsforløb skabte en aften med hvid dug og lidt ekstra godt også god stemning. Og så havde de frivillige selv arrangeret en familietur i Djurs Sommerland i september.

"Det er jo ikke professionelle soldater. Så jeg tager hatten af for, at de vil gøre det her frivilligt og ulønnet. De har jo også et civilt arbejde og mange desuden familie derhjemme, der også lider afsavn hele vejen," forklarer Deenfeldt.

Overnatningerne foregår selvfølgelig også i kulissebyen "Brikby" uden virkelige faciliteter ud over tag over hovedet. Og dog:

"Nej, har vi også fået feltsenge. Det er den rene svir," lyder det fra én, få minutter før alle udmattet tørner ind ved midnatstid.

Det er de små ting

Delingens fører, premierløjtnant L.M., er til dagligt kompagnichef for Hærhjemmeværnskompagni Eshøj i Århus og kommer fra en civil stilling som procesleder i en distributionsvirksomhed, men har allerede nu i forbindelse med udsendelsen kontrakt. Han giver næste morgen sit syn på det gode samarbejde, profofficeren og delingsledelsen imellem:

"Jeg er ekspert på de frivillige og Anders på undervisning. Vi har suppleret hinanden godt.

Han har lyttet, når jeg indimellem har sagt stop, for at vi ikke skulle miste folk. De er jo ikke vant til ugelange øvelser. Jeg sørger også nogle gange for lidt natforplejning og en cola til maden. Det er småting, der holder humøret oppe hos folkene".

Selv pointerer L.M. under samarbejdet at have lært betydningen af at bruge hærinstruktører i øvelserne, også når han vender hjem til Eshøj:

"Så hører folkene tydeligt efter," som han siger.

Tilbage til hærofficeren med det samlede uddannelsesansvar. Anders Deenfeldt fortæller, hvordan de i ledergruppen har haft en snak om, hvordan pokker man rystede de mange individualister sammen.

"Men det er faktisk kommet næsten af sig selv gennem traditionel teambuilding. Vi har jo i forvejen fået de mest dedikerede her. Vi har givet folk et mål, de lige kan nå, hvis de strammer sig an. Og det gør de," understreger Deenfeldt og taler om den professionelle tilgang, som folkene har udvist, efter at der opsattes militær ramme om uddannelsen, hvor man er mindre tilbøjelig til at gå på kompromis med kvaliteten.

Kontraktlig lydighed

Premierløjtnanten fortæller også om de kontrakter, som de menige hjemmeværnssoldater indgår en måned før afgang, der på én gang giver dem rigtig løn under selve udsendelsen men som også omfatter dem med militær lydighedspligt, eksercits og lektioner i, hvad det så vil sige.

"Når de skriver kontrakt, holder friheden op. Så kan de ikke længere gå hjem, når det regner, eller hvis de er blevet sure," forklarer Deenfeldt med henvisning til de fordomme professionelle soldater kan have i forhold til hjemmeværnssoldaten.

"Selve kontraktskrivningen tror jeg egentlig, de har gået og forberedt sig på og set hen til hele året. Opgaven gør dem stolte."

Anders Deenfeldt påpeger også, at der i den grad er tale om en gruppe voksne mennesker med en gennemsnitsalder pænt oppe i trediverne:

Han opfatter det som en stor styrke, at de har fået slebet deres sociale kompetencer til af deres livsoplevelser og deres civile karriere.

"De er derfor gode til at støtte hinanden og give hinanden en hånd, når det kniber. Det betyder noget under en lang uddannelsesperiode, og mens de er af sted. Det modvirker trivialitet. Det gør dem ekstra stærke og kompenserer i nogen grad for, at de ikke har haft samme tid til at blive en sammentømret enhed som de professionelle soldater har."

Men som premierløjtnanten igen pointerer: Så kan hjemmeværnets deling nu de elementer, der skal til for at løse bevogtningsopgaverne i Afghanistan, for eksempel våbenfærdighed, førstehjælp, observation og afsøgningsteknik.

Hæren: Knaldgod ide

Men er der så virkelig brug for hjemmeværnsfolkene og deres nyvundne evner for både bevogtning og gruppekamp? Vi spørger en tydelig respektfuld oversergent Uffe König, 4. Mekaniserede Infanterikompagni ved Jydske Dragonregiment, og hjemkommet i februar fra Afghanistan, hvor han blandt andet var vagtkommandør, da den første hjemmeværnsdeling var af sted. König er også i Oksbøl for at hjælpe med den midtjyske delings uddannelse:

"Det overordnede billede er, at det her bare er en knaldgod ide. Langt fra bare i forhold til omverdenens syn på hjemmeværnet, og selvopfattelsen hos værnets medlemmer, men også for hærens udsendte, som virkelig kan bruge støtten. Erfaringerne fra de første udsendelser har været, at vi får en kompetent hjælpende hånd på de spidsbelastningstidspunkter, hvor vi har enheder hjemme på leave. Folk dernede er meget glade og tilfredse. For man må huske, at opgaven ikke er for sjov. Specielt vagten i Armadillo risikerer at blive skudt efter," siger König

Folkeskolelæreren Heidi, en af delingens tre kvinder, i gang med at indskyde den M/95, hun medbringer til Afghanistan.

Hjemkomne Afghanistan-infanterister fra Dragon-regimentet illustrerer de sikkerhedsmæssige regler for forbiskydning.

Psykologisk **førstehjælp** til soldater i Afghanistan

Et permanent psykologisk beredskab står klar til at rykke ud, når de danske soldater oplever alvorlige hændelser.

AF CHARLOTTE BAUN DREJKA
FOTO: OLE BO JENSEN

”Vi kan ikke spole filmen tilbage. Men vi kan hjælpe soldaterne til at komme overens med deres voldsomme og chokerende oplevelser.”

Ordene kommer fra chefpsykolog i forsvaret, Vibeke Schmidt, der står i spidsen for forsvarets Institut for Militærpsykologi på Svanemøllens Kaserne.

Vibeke Schmidt er netop vendt hjem fra Afghanistan. Hun og en kollega tog straks af sted, da en ung soldat fra den lette opklaringseskadrons 1. spejderdeling fra Bornholm blev hårdt såret af en vejsidebombe under en patrulje, hvor han kørte i en Hummer sammen med tre andre soldater. De andre kom kun lettere til skade ved hændelsen.

Chefpsykolog Vibeke Schmidt leder forsvarets Institut for Militærpsykologi, der er vokset betydeligt de senere år på grund af forsvarets stigende engagement i Afghanistan.

Soldaterne fra det nye ISAF hold 8 var netop kommet til Afghanistan, da ulykken skete. Så de havde brug for ekstra psykologhjælp fra Danmark for at få bearbejdet oplevelserne.

"Psykologhjælp til de udsendte soldater er højt prioriteret i forsvaret i dag," siger Vibeke Schmidt, der har et godt samarbejde med hærens folk.

En fast del af personaleplejen

Hun understreger, at psykologhjælpen i dag indgår som en del af den personalepleje, forsvaret yder til de udsendte soldater. Psykologerne har også et fast modul i den missionsforberedende uddannelse, og derudover får en række personelgrupper skræddersyede kurser i psykologhjælp, inden de udsendes.

"Vi udvikler løbende vores kurser – senest har vi lavet et til gruppeførere, så de er bedre rustede til at tackle de barske situationer," forklarer Vibeke Schmidt.

Når de danske soldater er vidner til alvorlige og tragiske hændelser, som det skete under patruljen i Hummeren, vil det typisk være delingsføreren eller kompagnichefen, der kalder de berørte soldater sammen til en første samtale. I Danmark står yderligere to psykologer klar til at rejse til Afghanistan i et fast 24-timers beredskab, hvis der er behov for yderligere psykologhjælp. Det var det beredskab, der blev sat i værk, da Vibeke Schmidt og hendes kollega rejste til Afghanistan.

Samtalen – det vigtigste redskab

Kernen i psykologhjælpen består af gruppesamtaler og individuelle samtaler med de berørte soldater.

"Vi forsøger at få afdækket hele forløbet. Hvad skete der? Hvordan tacklede den enkelte soldat situationen? Er der ting, der også kan bruges positivt for eksempel en effektiv førstehjælpsindsats? Vi prøver så vidt muligt at få soldaternes oplevelser samlet til en fælles historie," siger Vibeke Schmidt og fortsætter:

"Det er jo alvorlige og barske hændelser, soldaterne har været udsat for. Pludselig får livet kant, og i værste tilfælde har de mistet en god soldaterkammerat. Så det er klart, at de efterfølgende gennemlever sorg, angst, er i chok og måske får traumer," siger Vibeke Schmidt.

Det bliver som regel til rigtig mange samtaler, hvor psykologerne også er meget opmærksomme på soldatens psykologiske tilstand. Drømmer han meget, får han for lidt søvn – får han nok at spise? Søvn, drømme og spisevaner er nemlig signaler, der kan give psykologerne et fingerpeg om, hvordan soldatens almene tilstand er og indgår også i den efterfølgende psykologiske debriefing.

Nogle gange sker det, at psykologerne anbefaler, at en soldat lige får en pause, men de fleste soldater er relativt hurtigt klar til at indgå i deres kompagni igen.

"Vores opgave er at hjælpe den enkelte soldat til at forlige sig med det skete – vi kan desværre ikke trylle oplevelsen væk," siger Vibeke Schmidt.

Tilfredse med hjælpen

Selv om baggrunden for psykologhjælpen er barske tab med 26 omkomne danske soldater og sårede, så er tilfredsheden med hjælpen faktisk stor, og langt de fleste soldater fortsætter, når de har talt med psykologerne.

En ny undersøgelse foretaget af instituttet viste således, at 93 procent af de udsendte soldater oplevede, at de fik den fornødne psykologbistand under deres udsendelse.

Tabene får tilsyneladende heller ikke de danske soldater til at blive hjemme. Det fremgik blandt andet af et større tema med titlen "De faldne" om soldaterne i Afghanistan, som Berlingske Tidende bragte for nylig.

De hårdere kampe mod talebanerne kan til gengæld mærkes i instituttet, der har haft vokseværk de senere år. På tre år er antallet er psykologer næsten fordoblet fra 13 til 24, og Vibeke Schmidt og hendes hold af psykologer må oftere til Afghanistan end for nogle år siden. I foråret, under ISAF hold 7, var de af sted ni gange for at yde psykologhjælp.

"Normalt er vi derude cirka seks gange," siger Vibeke Schmidt.

Stor interesse for viden

Også nationalt er psykologhjælpen til sårede soldater og deres pårørende sat på skinner. Instituttet samarbejder med hærens kontaktofficerer, som har forbindelse til de berørte soldater og deres familier. Hvis der er behov for yderligere psykologisk assistance, trækker instituttet på et fast net af psykologer rundt om i landet.

Instituttet står også bag et nyt initiativ på nettet, hvor pårørende og deres familier kan hente psykologisk rådgivning på en portal døgnet rundt.

I det hele taget mærker Vibeke Schmidt stigende interesse for instituttets viden om, hvordan man professionelt håndterer kontakten til de ex-soldater, der bærer rundt på barske minder.

"Vi får jævnligt henvendelser fra offentlige myndigheder, der gerne vil trække på vores ekspertise og viden. Det er vi naturligvis kun glade for," siger Vibeke Schmidt.

I den interesse sporer Vibeke Schmidt også en øget anerkendelse af soldaternes indsats i Afghanistan. Som noget nyt bliver der nu arrangeret parader for de hjemvendte soldater, og forsvaret har indført en ny officiel flagdag 5. september, hvor de udsendte soldater mindes og hyldes.

"Den anerkendelse er meget vigtigt," lyder det fra chefpsykologen.

Læs også Berlingske Tidendens artikelserie "De faldne" om soldaterne i Afghanistan: www.berlingske.dk/section/krigen

FAKTA

Institut for Militærpsykologi

Instituttet holder til på Svanemøllens Kaserne og ledes af chefpsykolog Vibeke Schmidt. Der er i dag ansat 24 psykologer, 4 sekretærer og 1 administrativ medarbejder.

Instituttet har et permanent psykologisk beredskab, der står klar til at rejse til Afghanistan med kort varsel.

Fakta om SSR

Personbeskyttelse (PT) er én af forsvarets internationale opgaver, som SSR kan stille enheder til. SSR har på nuværende tidspunkt 15 mand, som er uddannede af Jægerkorpset som personbeskyttere.

SSR kan også stille enheder til international støtte for forsvarets special operations styrker, herunder et antal special rekognosceringspatruljer i rollen som kampstøtte under deres internationale operationer.

SSR er hjemmeværnets nationale enhed specialiseret i informationsindhentning og rekognoscering. Frivillige fra hjemmeværnet kan søge optagelses i SSR, uanset hvor i landet de kommer fra. SSR anbefaler, at aspiranterne først gør tjeneste ved en HIS-enhed i nogle år, inden de søger optagelse.

Læs mere om SSR på www.hjv.dk/ssr

Hjemmeværnsledelsen på visit hos SSR

Generalmajor Jan S. Norgaard og Den Kommitterede for Hjemmeværnet Ulrik Kragh hilste på aspiranter og instruktører fra hjemmeværnets Særlig Støtte- og Rekognosceringskompagni (SSR) i forbindelse med træningen til optagelse i SSR.

En enkelt aspirant havde dog hilst på generalen få uger tidligere, nemlig da han kom hjem fra den estiske patruljekonkurrence Erna Raid. Generalen spurgte til, hvorfor aspiranten søgte optagelse i SSR.

"Jeg er i en patruljeindsatsdeling og efter at have gennemført Erna Raid i år og sidste år, så er det, som om jeg har prøvet at være med næsten alle steder, så SSR er næsten den eneste udfordring, der er tilbage. Så nu prøver jeg, om jeg kan komme igennem her."

Hjemmeværnsledelsen talte også med instruktørerne fra SSR, som underviste aspiranterne i patruljetjeneste. Kenneth fra SSR var udsendt allerede tilbage i midten af 2006 som en af de første fra hjemmeværnet på protection team-opgave. I den forbindelse havde Kenneth trænet personbeskyttelse af netop chefen for hjemmeværnet, så også her var der tale om et gensyn med generalen. Kenneth, støttet af næstkommanderende ved SSR, Aage Pinnerup, bekræftede over for ledelsen, at SSR er klar til at støtte forsvaret med flere krævende internationale opgaver.

Foto: Nikolaj Grøn

Ulrik Kragh og Jan S. Norgaard under besøget hos SSR.

Allerede sidste år meddelte chefen for Frømandskorpset, at han forudser at kunne trække på SSR i forbindelse med korpsets fremtidige internationale opgaver. Igen i år deltager SSR på Jægerkorpsets øvelse Night Hawk for at træne rollen som kampstøtte til danske og udenlandske special operations styrker.

Foto: Ole Sanggaard Knudsen

Under øvelsen blev personen fundet af alle de deltagende fly.

Flyvende delinger finder forsvundet person

Der var godt nok tale om en øvelse på Fyn, men havde det været virkelighed, kan det konstateres, at en forsvunden person ville være blevet fundet af flyverhjemmeværnets flyvende delinger.

Under øvelsen i sommer kontaktede politiet på Fyn de flyvende delinger for hurtigst muligt at få udført en 'Search And Rescue' (SAR) i forbindelse med eftersøgningen af en forsvunden person. Der var givet et sparsomt signalement, men med hjælp fra mandens teleselskab vidste man, hvilken telemast han var i nærheden af, og at han ikke havde bevæget sig i flere timer.

Nu talte hvert minut, for delingerne havde også fået oplyst, at manden havde hjerteproblemer. Fire flyvende delinger deltog i eftersøgningen, som alle skulle dokumentere med foto og koordinater, hvis de fandt den eftersøgte person under øvelsen.

"Personen blev fundet af alle de deltagende fly. Det er meget tilfredsstillende, for i en virkelig situation ville vi kunne lede redningsfolk direkte til ham ud fra koordinaterne på GPS-positionen," siger oversergent Ole Sanggaard Knudsen, der er national operativ leder for de flyvende delinger. "Vi ville rent faktisk kunne give en nøjagtig adresse med vejnavn og nummer ved hjælp af EGNOS, som er en udvidelse af GPS-systemet."

Ambassadør for hjemmeværnet

Carsten Woetmann er til daglig informationsofficer ved Hærhjemmeværnsdistrikt Østjylland, og da hæren i en periode manglede officerer til uddannelsen af værnepligtige, blev jobbet ved hjemmeværnet kombineret med et job som delingsfører ved Jydske Dragonregiment i Holstebro.

Selvom der er mange nye opgaver, får Carsten Woetmann også lejlighed til at fortælle om mulighederne i hjemmeværnet.

"Når de unge mennesker har truffet deres valg, og nogen vælger at stoppe efter fire måneder, kan jeg på det tidspunkt tilbyde dem en mulighed i hjemmeværnet, uden at det kommer i konflikt med mit andet/nuværende job. Fordelen ved de mange værnepligtige soldater, som står foran en hjemsendelse efter endt uddannelse i forsvaret, er, at de alle har gennemført hærens basisuddannelse og uden yderligere uddannelse kan indgå i hjemmeværnet."

Carsten Woetmann er en af flere hjemmeværnsofficerer, der på baggrund af deres uddannelse i hjemmeværnet gør tjeneste i hæren forskellige steder i landet.

"Tjenesten passer utrolig godt ind i hjemmeværnet, da der er en god synergieffekt mellem jobbene som informationsofficer i hjemmeværnet og delingsfører i en uddannelsesbataljon," siger Carsten Woetmann.

Foto: Ellen Petra Christiansen

Ud over at være informationsofficer i Hærhjemmeværnsdistrikt Østjylland, er Carsten Woetmann også blevet delingsfører for værnepligtige ved Jydske Dragonregiment i Holstebro.

Fra hjemmeværnsmand til forsvarsminister

Under titlen "Fra hjemmeværnsmand til forsvarsminister" gav en veloplagte forsvarsminister et levende foredrag, da hjemegnens lokale Holstebro-kompagni havde inviteret ministeren på besøg. Han gav et indblik i et spændende livsforløb, hvor politik og forsvar har været centrale omdrejningspunkter.

Som 18-årig søgte Søren Gade ind i hjemmeværnet og blev medlem af det daværende udrykkerkompagni - en patruljeenhed - hvor han blev uddannet som gruppefører.

Hjemmeværnet var kraftigt med til at opbygge interessen for forsvaret, og Søren Gade søgte ind på reserveofficersuddannelsen med tjenestested Jydsk Dragon Regiment i Holstebro.

Søren Gade var i 12 måneder udsendt som kaptajn for FN i Mellemøsten, og erfaringerne fra dengang har sat sig fast og indgår nu i hans politiske bestræbelser på at forbedre forholdene for de udsendte soldater og deres pårørende.

Om ministerudpegelsen i 2004 fortalte Søren Gade:

"Jeg kom hjem efter en travl fredag. Maden stod på bordet. På tekst-tv ser jeg overskriften: Forsvarsministeren går af. Samme aften blev jeg kontaktet og fik tilbudt drømmejobbet som forsvarsminister. Aftensmaden - den nåede jeg aldrig at få spist."

Foto: Ole Bo Jensen

Søren Gade bruger sine egne erfaringer som FN-soldat til at forbedre forholdene for de udsendte soldater.

Foto: Bjørn S. Andersen

Marinehjemmeværnet havde to store gummibåde i Københavns Havn under Copenhagen World Outgames.

Sikker svømning

To store gummibåde fra marinehjemmeværnet fungerede som sikkerhedsfartøjer, da Copenhagen World Outgames i august afviklede triathlonkonkurrence i den meget trafikerede Københavns Havn. Opgaven gik ud på at sørge for sikkerheden i havnen under konkurrencens svømmedel. De to gummibåde med 10 mand fra en BON-enhed i Kalundborg var derfor klar til at rykke ud, hvis en af svømmerne pludselig skulle få behov for assistance. Det blev der heldigvis ikke. Marinehjemmeværnet tog sig også af at holde de mange sejlende væk fra svømmeområdet, så svømmerne ikke blev generet. Det sker jævnligt, at marinehjemmeværnet bliver spurgt, om de kan stille sikkerhedsfartøjer til stævner og andre arrangementer til søs. Arrangørerne bag triathlon-konkurrencen var da også glade for den effektive frivillige indsats, der kom i stand med meget kort varsel.

Reddede grundstødt motorsejler

En større eftersøgning blev sat i værk, da hustruen til en fynsk motorsejler blev urolig over, at hendes mand ikke var kommet hjem.

Med i eftersøgningen var fire fartøjer fra marinehjemmeværnet, et tysk flådefartøj og flyvevåbnets redningshelikopter, der dog måtte returnere til Roskilde på grund af kraftigt tordenvejr.

Så det var marinehjemmeværnet, der efter flere timers intensiv eftersøgning fandt sejleren midt om natten ved Thurø Rev i Det sydfynske Øhav, hvor sejleren var grundstødt. Manden var lettere forkommen, så han røg en tur på hospitalet i Svendborg til undersøgelse, men kom heldigvis hurtigt hjem til sin familie.

Marinehjemmeværnet sørgede også for at slæbe motorbåden til Svendborg.

Marinehjemmeværnet fik slæbt denne motorbåd i havn i Svendborg, efter at den var grundstødt i Det sydfynske Øhav.

Masser af nordjyske hjemmeværnssoldater var mødt op til orienteringen om hjemmeværnets bevogtningsdelinger i Afghanistan.

Foto: Lisbeth Frost Jensen

Stor nordjysk interesse for udsendelse til ISAF

Tænder, helbred, uddannelse, psyke. Mange ting skal være i tip-top stand, inden 30 nordjyske hjemmeværnssoldater i efteråret 2010 kan drage til Afghanistan.

Der var fyldt godt op på tilskuerrækkerne, da Totalforsvarsregion Nord havde inviteret til foredrag om deres udsendelse af en bevogtningsdeling til næste efterår. På mødet fortalte kaptajn Troels Graff, delingsfører for hjemmeværnets første bevogtningsdeling i Afghanistan, om det intense forberedelsesarbejde i tiden inden udsendelsen.

Regionen gennemførte midt i september en fysisk prøve for de udvalgte og interesserede soldater, som også har fået lavet individuelle uddannelser. Til marts næste år skal de igennem en stopprøve, hvor de skal bestå forsvarets fysiske basiskrav. Derefter bliver der hældt yderligere uddannelse på dem frem til deres udsendelse.

Mødet viste, at der var stor interesse blandt de fremmødte for at komme af sted til Afghanistan.

Dirigerede 11.000 biler på 120 minutter

Hjemmeværnet var i den grad på plads, da rockstjernen Bruce Springsteen og senere det engelske rockband Coldplay i sommer væltede messebyen Herning.

50.000 rockede med til Springsteen, mens Coldplay trak 35.000 mennesker til byen. Det medførte et voldsomt pres på det midtjyske vejnet og det store parkeringspladsområde i koncertbyen. Så der var brug for massiv hjælp fra politihjemmeværnet i Herning, der ved begge koncerter havde allieret sig med betydelig assistance fra hele landet for at få trafikken til at glide og undgå trafikpropper.

Med næsten 11.000 biler til Bruce Springsteen-koncerten og senere 8.500 biler ved Coldplay-koncerten blev der trukket store veksler på politihjemmeværnet. Der var i alt indsat 165 politihjemmeværnsfolk, da Springsteen fyrede den af, og 125 under Coldplay-koncerten. De mange politihjemmeværnsfolk stod placeret både ved parkeringsområdet og ved flere udvalgte indfaldsveje til messebyen.

Da koncerterne var slut, tog det politihjemmeværnet knap 120 minutter at få de mange Springsteen-fans i næsten 11.000 biler gelejdet væk fra parkeringsområdet. Da Cold-play var færdige på scenen, tog det 105 minutter at få dirigeret de 8.500 biler væk.

Foto: Jørgen Kratz Andersen

165 frivillige fra politihjemmeværnet hjalp politiet med at løse den store opgave at få 11.000 biler sikkert til og fra Herning Messecenter.

Chefen for det lokale politikompagni, Ulrik Amdi, stod begge gange i spidsen for indsatsen og den omfattende planlægning. "Selv om det var store opgaver, så klappede det hele takket være forstærkning udefra," siger Ulrik Amdi.

Han fremhæver, at den type indsættelser giver de frivillige en god øvelse i at håndtere stressede situationer, hvilket er en fordel, hvis der en dag skulle ske en større ulykke, som hjemmeværnet skal assistere ved.

Politihjemmeværnet fik ros fra mange kanter, blandt andre fra forsvarsminister Søren Gade, der tilsyneladende også er fan af Bruce Springsteen.

Hjemmeværnssoldat bedst på pistol

Lars Hagemann fra hjemmeværnets Særlig Støtte og Rekognoscering (SSR) er netop blevet ny dansk mester på 9 millimeter standardpistol i klassen IPSC Production.
International Practical Shooting Confederation (IPSC) betegnes også som skydesportens Formel 1 og er en konkurrencesport, hvor hurtighed, præcision samt fysisk og mental formåen er afgørende for resultaterne.

"Sporten indeholder en lang række elementer, som er yderst relevante for politi og militær. Den bruges også til at træne og vedligeholde militære færdigheder på pistol og karabin," siger Lars Hagemann.

Han er også skydeinstruktør ved SSR og har været med til at skydetræne hjemmeværnets bevogtningsdeling inden udsendelsen til Afghanistan.

"Hjemmeværnet kan være stolt over at have så kompetente folk som Lars, der virkelig er med til at profilere hjemmeværnet blandt de bedste indenfor området," siger chefen for SSR, kaptajn Morten Rask.

Lars Hagemann har i en årrække markeret sig inden for IPSC både på pistol og riffel, hvor han også har repræsenteret hjemmeværnet nationalt og internationalt. Ved europamesterskabet på riffel (karabin) kæmpede han sig til en 31. plads blandt 150 civile og militære konkurrenceskytter.

Lige nu træner Lars frem mod US Nationals i Las Vegas i midten af september. Som led i træningen deltager han også i de svenske mesterskaber. Lars skyder med en tjekkisk 9 millimeter production pistol af mærket: CZ-75 SP 01 Shadow.

Kamp til stregen i stegende hede

Hjemmeværnskompagni Midtfyn fik stor succes med sit 17. internationale sommertræf, der bød på store udfordringer for de 23 danske og udenlandske hold.

Varmen var næsten ulidelig, men det tog på ingen måde gejsten fra de danske og udenlandske soldater, der konkurrerede på livet løs på Midtfyn 4.-5. juli. Her var Hjemmeværnskompagni Midtfyn for 17. gang i træk vært for et storstilet militærstævne med deltagelse af 23 hold. Ud over to danske var der 11 tyske hold, otte svenske, et polsk og et blandet tysk og svensk.

Hjemmeværnskompagni Midtfyn endte på en samlet tredjeplads i det skarpe selskab, hvor både første- og andenpræmien gik til en tysk pansergrenadier-bataljon, der bestod af folk, der netop var vendt hjem fra tjeneste i Afghanistan.

I løbet af konkurrencen skulle grupperne igennem en 15 kilometer lang opgavemarch med blandt andet punktopklaring, skydning, forhindringsbane, VIP-eskorte, førstehjælp og sejlads. Alle opgaver kræver skarpe militære færdigheder, holddisciplin og vilje til at gennemføre både fagligt og fysisk. Og med 30 graders varme blev viljen testet til det yderste.

Der blev også gennemført en enkeltmandskonkurrence med 58 deltagere, fortrinsvis i Ringe by, med blandt andet afstandsbedømmelse, håndgranatkast og skydning.

De cirka 100 deltagere blev suppleret af lige så mange hjælpere fra både Midtfyn-kompagniet og andre fynske enheder.

En svensk deltager i gang med brandbekæmpelse.

Vejles historie på Hjemmeværnsmuseet

Steen Møller Nielsen, Bjarne Ågren og Jørgen Runge fra Historisk Arbejdsgruppe ved Hærhjemmeværnsdistrikt Vejle har lavet en jubilæumsudstilling om distriktets historie. Og det har de gjort så godt, at udstillingen har fået plads i Hjemmeværnsmuseet i Frøslev.

Udstillingen, der blev vist første gang til distriktets jubilæumsarrangement 4. april, beskriver Hærhjemmeværnsdistrikt Vejles historie fra 1949 til 2009 på 24 plancher eller fotostater.

Ved hjælp af landkort og forklarende tekster skitserer plancherne blandt andet de forskellige hjemmeværnskompagniers placering og geografiske udstrækning i et givent tidsrum, oprettelsen af Hjemmeværnsdistrikt 32 Fredericia og Hjemmeværnsdistrikt 35 Horsens, sammenlægninger af kompagnier og så videre.

Udstillingen kan både ses i auditoriet på hærhjemmeværnsdistriktet i Vejle og på Hjemmeværnsmuseet i Frøslev, hvor den løber som særudstilling indtil 1. december 2009.

En af plancherne i udstillingen viser Hjemmeværnsdistrikt Vejle i årene 1965 til 1971.

Til tops i Østrig

Fire hjemmeværnssoldater fra Vejle gjorde det umulige, da de i sommerferien vandt en international prestigefyldt patruljekonkurrence i Østrig. I konkurrence med de allerskrappeste militærfolk fra 10 nationer snuppede de fire hjemmeværnssoldater guldet i den internationale såkaldte Grenadier-konkurrence.

Konkurrencen for 33 grupper med hver fire soldater foregik i Østrig, nærmere bestemt i et lille bjergområde med navnet Carinthia. Deltagerne kom fra 10 lande, deriblandt USA, Tjekkiet, Holland, Danmark og Tyskland. Ud over hjemmeværnet var også Hærens Officersskole repræsenteret med fire grupper.

Hjemmeværnssoldaterne, der kom fra en patruljedeling, havde forud for konkurrencen gennemført en intensiv træning, som viste sig at give pote i den hårde konkurrence. Den foregik i et vanskeligt bjerget terræn og stillede store krav til deltagernes fysiske og faglige formåen.

Et land der ikke hygger sig i smug

Siden slutningen af maj har borgmester i Horsens Kommune, Jan Trøjborg, været formand for InterForce. Han mener, at organisationen kan være med til at skabe forståelse for, at Danmark har en forpligtelse til at bidrage til en mere fredelig og stabil verden.

AF JAKOB EBERHARDT

Jan Trøjborg
53 år
Uddannet ingeniør

- Borgmester i Horsens Kommune siden 2005
- Formand for InterForce siden 27. maj 2009
- Folketingsmedlem 1987-2005
- Forsvarsminister: december 2000-november 2001
- Minister for udviklingsbistand: juli 1999-december 2000
- Forskningsminister: marts 1998-juli1999
- Erhvervsminister: december 1996-marts 1998
- Trafikminister: januar 1994-december 1996
- Industriminister januar 1993-januar 1994

Da den tidligere forsvarsminister Jan Trøjborg tidligere i år fik tilbuddet om at blive formand for InterForces landskomité var han ikke et øjeblik i tvivl. Det måtte blive et klart ja. Jan Trøjborg, der er borgmester i Horsens Kommune, havde i flere år fulgt organisationens arbejde og anset det for yderst vigtigt.
"Da Uffe Ellemann, som havde været formand siden 2002, skulle stoppe, henvendte han sig til mig og bad mig overtage posten. Det kunne jeg ikke sige nej til. Den sikkerhedspolitiske og udenrigspolitiske indsats, organisationen bidrager med, ligger mig meget på sinde. Og den indsats, som er bygget op over mange år, ville jeg meget gerne føre videre," fortæller Jan Trøjborg.

En fredelig og stabil verden

Da Jan Trøjborg i sin tid var udviklingsminister og forsvarsminister fulgte han InterForces indsats. Og derfor er han ikke i tvivl om organisationens betydning. Han mener, at InterForces formål blandt andet er at medvirke til at skabe forståelse for, at Danmark har en forpligtelse til at bidrage til en mere fredelig og stabil verden.
"Der er ingen tvivl om, at vi har en meget stor interesse i at sørge for en mere fredelig verden med bedre livsbetingelser, og her udøver forsvaret jo en fantastisk flot indsats. Det er fint, at der kan være debat og diskussion om det, men det glæder mig, at der generelt set er en bred opbakning til den indsats, der gennemføres og en ekstrem stor loyal opbakning til det udsendte personel fra forsvaret. Og det vil vi meget gerne være med til at understøtte som InterForce-organisation," siger Jan Trøjborg.

Tilbage til civilsamfundet

Formanden for InterForce fortæller, at organisationens opgave har ændret sig siden oprettelsen for ti år siden. I sin tid handlede det meget om at hjælpe soldater med at beholde deres job i virksomheden efter en udsendelse. Men i dag drejer det sig i højere grad om at medvirke til, at virksomhederne moralsk og i praksis støtter de udsendte soldater, så meget som de kan. Og det kan ske på mange måder, understreger Jan Trøjborg.
"Der er heldigvis taget en række initiativer på det seneste for at hjælpe dem, der kommer hjem fra internationale missioner med skader på sjæl eller krop. Og vi vil selvfølgelig meget gerne bidrage og hjælpe i forbindelse med de initiativer, der nu er taget, sådan at virksomhederne, der er tilsluttet InterForce, også kan forsøge at bidrage med at stille job til rådighed. Det kan være med til at give en bedre introduktion til det civile samfund," forklarer formanden for InterForce. Organisationen ser altså i øjeblikket på mulighederne for, at virksomhederne ansætter tilbagevendte soldater, som før udsendelsen ikke var ansatte i virksomhederne. Jan Trøjborg mener i det hele taget, at InterForce skal være med til at arbejde for, at udsendte soldater bedst og hurtigst muligt bliver integreret i civilsamfundet, når de vender tilbage.

Ønske om flere virksomheder

Der var på et tidspunkt kritik af, at der var relativt få offentlige virksomheder med i InterForce. Men Trøjborg glæder sig nu over, at der er kommet en stigning i antallet af offentlige virksomheder i InterForce, herunder kommuner. Det er dog stadig et særligt mål for ham at få flere medlemsvirksomheder – både offentlige og private – i organisationen. Derfor har InterForce udset sig nogle særlige indsatsområder.
"Det kunne for eksempel være virksomheder i Østjylland, som vi meget gerne så deltage i et større omfang end hidtil. I det hele taget vil vi arbejde for en øget bevidsthed hos virksomhedsledere og virksomheder i hele landet. Og det går fremad, men vi vil da gerne gøre, hvad vi kan for at få støtte til tanken og ideen om Danmark, der ikke bare hygger sig i smug, men påtager sig en del af det medansvar det er at være en del af det internationale samfund," forklarer Jan Trøjborg.

De frivillige kommunikerer hjemmeværnet

Nye medier skal være "våbnet", når hjemmeværnet i de kommende år skal kommunikere med samfundet og hverve nye medlemmer. Det er stadig den frivillige hjemmeværnssoldat, der er hovedaktøren.

AF JAKOB EBERHARDT

FAKTA

Videoambassadører
For at "mobilisere" frivillige til at producere videoer til hjv.dk, har hjemmeværnet i eftersommeren uddannet en række videoambassadører. De vil i første omgang levere videosekvenser til hjv.dk, og de vil desuden kunne hjælpe andre frivillige i gang med videoproduktion. Alle frivillige har nemlig muligheden for at levere video til hjemmeværnets hjemmeside. Læs mere om mulighederne på hjv.dk.

En gruppe hjemmeværnssoldater har forskanset sig i en skov, og på et signal fra deres gruppefører stormer de frem mellem træerne. Den stakåndede kameramand løber efter, snubler over en gren, men er hurtigt oppe igen, hvorefter han genoptager jagten på sine hjemmeværnskammerater.

En uge efter kan de håndholdte, Dogme-agtige billeder fra øvelsen i skoven ses på hjv.dk. Dette tænkte scenarie er ikke helt grebet ud af virkeligheden. Snart vil filmsekvenser, der er optaget af de frivillige, og som fortæller noget om deres hjemmeværnsvirke, nemlig kunne ses på forsiden af hjv.dk.

Det sker som et led i hjemmeværnets nye kommunikationsstrategi. Den skitserer, hvordan hjemmeværnet i de kommende år skal informere befolkningen om sine aktiviteter og sin eksistens. Og det har i sidste ende betydning for hvervningen af medlemmer til den frivillige militære organisation. Kommunikationsstrategien inddrager nye medier, men de frivillige er stadig de centrale aktører i rekrutteringen af kommende medlemmer og skabelsen af hjemmeværnets image.

Facebook

Hjemmeværnssoldater har altid været med til både at forme hjemmeværnets image og rekruttere nye medlemmer ved hjælp af "mund-til-øre"-metoden. Det sker, når de frivillige informerer om hjemmeværnet i deres netværk og omgangskreds. Og denne metode skal fortsat være en af de væsentligste rekrutterings- og kommunikationsmåder, fortæller chefen for Hjemmeværnskommandoens Presse- og Kommunikationsdivision, Adrian Tresoglavic.

Han peger på, at det faktum, at hjemmeværnet har eksisteret i 60 år, og at det har oplevet en stor medlemsstigning i 2009, viser, at metoden virker.

Chefen for Hjemmeværnskommandoens Presse- og Kommunikationsdivision Adrian Tresoglavic

"Men her fra efteråret 2009 ønsker vi at bringe nogle nye medier på banen i samspil med netværksrekrutteringen. Vi vil blandt andet udnytte Facebook, som er et af de moderne, sociale medier, sådan at de frivillige via den kanal kan henvende sig til venner og bekendte. Desuden vil hjemmeværnet optræde med en hjemmeside eller applikation på Facebook," afslører hjemmeværnets kommunikationschef.

...og video

Et andet nyt tiltag, som også udspringer af den traditionelle "mund-til-øre"-hvervning, er videosekvenser produceret af den frivillige selv.

"Vi kunne godt tænke os at præsentere det rig-

tige, upolerede og ægte hjemmeværn på internettet. Det vil vi blandt andet gøre ved at bruge video på en anderledes måde, end vi har gjort før, nemlig videoproduktioner, der er lavet på en enkel måde af de frivillige selv, for eksempel optaget på en mobiltelefon og lagt ud på hjv.dk," forklarer Adrian Tresoglavic.

Han beskriver denne form for videoproduktion som meget mere ægte og YouTube-agtig end hjemmeværnets tidligere, mere polerede og professionelt producerede videoer.

Desuden omfatter kommunikationsstrategien som tidligere en landsdækkende kampagne på internettet, hvor bannerreklamer opfordrer til at melde sig ind i hjemmeværnet.

Fordomme er aflivet

Fokus i den nye kommunikationsstrategi har flyttet sig i forhold til tidligere. Nu handler det om at vise, at hjemmeværnet er et meget attraktivt sted at være som medlem, at medlemmerne er stolte, og at organisationen har meget at tilbyde samfundet, fortæller Adrian Tresoglavic.

"I de seneste fem år har vi koncentreret vores kampagneindsats meget mod at aflive fordomme i befolkningen, men nu har vi målinger, der viser at befolkningen har en meget høj tillid til hjemmeværnet som militær organisation. Derfor ønsker vi at sende nogle klare signaler om, at vi er en selvtillidsfuld organisation, der har vores målsætninger og kultur på plads. Og som er klar til at rekruttere nye medlemmer," siger Adrian Tresoglavic.

Rekruttering bliver derfor det centrale element i hjemmeværnets efterårskampagne, hvorimod de tidligere kampagner i højere grad har drejet sig om at ændre hjemmeværnets image i befolkningen.

Og kampagnens tre hovedbudskaber til de kommende nye medlemmer er klare: Hjemmeværnet kan tilbyde dem

- personlig udvikling
- socialt fællesskab
- en meningsfyldt fritid

For som Adrian Tresoglavic forklarer, handler det hele tiden om at sætte sig i "kundens" sted og tænke på at forklare, hvad det potentielle medlem får ud af at blive frivillig i hjemmeværnet.

FAKTA

Kommunikationsseminarer

Gennem september har der været afholdt tre kommunikationsseminarer forskellige steder i landet. Her har deltagerne fået indblik i kommunikationsstrategien for 2009-2012, og de har deltaget i workshops, hvor de har kunnet hente inspiration til rekruttering, fastholdelse, hjv.dk og pressekontakt. Hvis du er interesseret og ikke var med til et af seminarerne, har du chancen 13.-14. november på Skive Kaserne. Tilmelding på hjv.dk bag login.

Uddrag af folderen "Hjemmeværnet kort fortalt" fra den nye kampagne.

Informationsuddannelserne version 2.0

AF TUF KRENCHEL,
INFORMATIONSCHEF

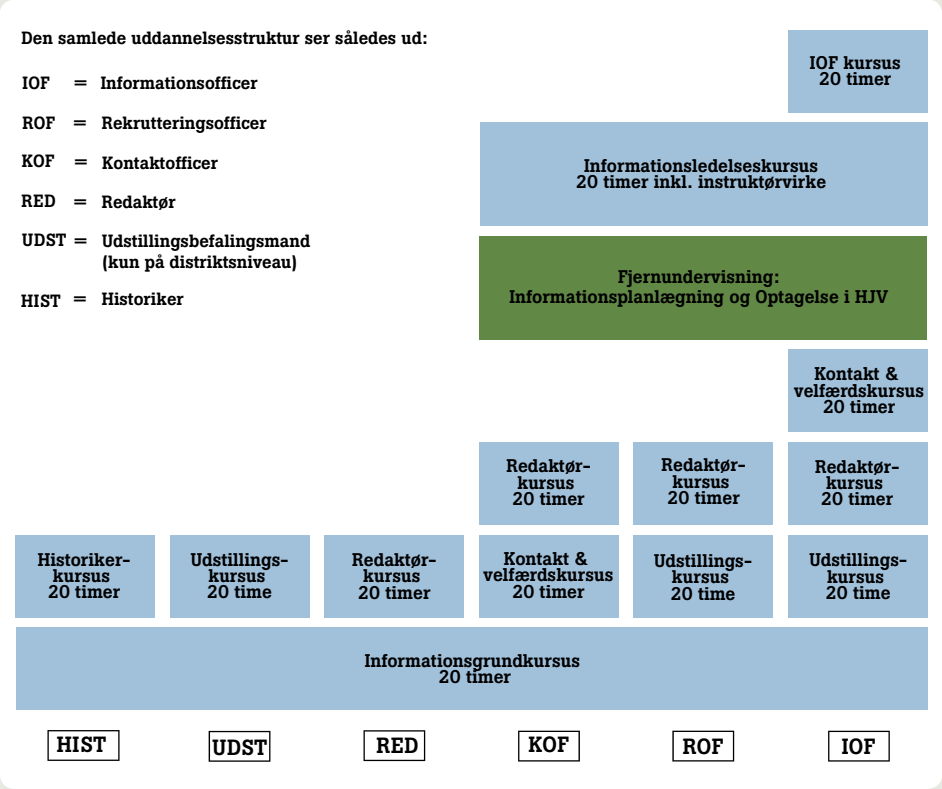

Hjemmeværnets underafdelinger fik for nogle få år siden en lang række nye funktioner til at klare de mange opgaver, hjemmeværnet har inden for områderne kommunikation, rekruttering, fastholdelse, historisk arbejde og brugen af hjv.dk. Forkortelser, der kun giver mening for de indviede, som for eksempel ROF, KOF og IOF blev en del af den daglige hjemmeværnsjargon. For at klæde folk på i forhold til de mange nye funktioner udbød Hjemmeværnsskolen forskellige uddannelser, som man skulle gennemføre en eller flere af alt efter, hvilken funktion man skulle bestride.

"Der har været mange kursister igennem de forskellige uddannelser de første år og tilbagemeldingerne har overvejende været positive," siger Bjarne Jeppesen fra Hjemmeværnskolen, der har været kursusleder på en stor del af de gennemførte informationskurser. "Men nu har det selvfølgelig ikke været lutter lagkage det hele. Der har naturligvis også været input om, at nogle af kurserne ikke i høj grad nok forberedte kursisterne på deres opgaver i Informationsstrukturen."

Derfor er tiden moden til at lancere hjemmeværnets informationsuddannelser version 2.0. Der er foretaget justeringer af uddannelsesdirektiver, fagplaner og kursusnavne for flere af kurserne. Og tilmed har et helt nyt kursus set dagens lys. Forandringerne er blevet til i et samarbejde mellem Hjemmeværnsskolen, undervisere og informationscheferne på baggrund af evalueringer fra kursister og udmeldinger fra distrikter med flere.

Forhåbentlig vil forandringerne blive vel modtaget. Det skal for god ordens skyld understreges, at personer, der allerede har taget de kurser, deres funktion påkræver, ikke er forpligtet til at gennemføre de nye uddannelser. Men de er selvfølgelig velkomne. Her er en kort gennemgang af de kurser, der er ændret:

Informationsgrundkursus indeholder nu en kort gennemgang af de lovpligtige uddannelser, således at alt nyt informationspersonel bedre vil kunne orientere om de formelle uddannelseskrav til kommende medlemmer.

Udstillingskursus (tidligere Udstillingsbefalingsmandskursus) er uforandret på indholdssiden, men har ændret navn, da funktionen udstillingsbefalingsmand ikke længere findes i underafdelingerne, dog stadig på distriktsniveau. Kurset er rettet mod rekrutteringsofficerer (ROF).

Kontakt- og velfærdskursus er et nyt kursus, der retter sig mod kontaktofficerer (KOF). De vigtige opgaver, som KOF har i dag, hvad angår fastholdelse og intern trivsel, har ikke tidligere været tænkt ind i uddannelsen for KOF. Kurset indeholder følgende fag: Sociale aktiviteter, underafdelingens medlemmer, intern og ekstern kommunikation, historisk formidling og brug af hjv.dk. Kurset vil fremover være obligatorisk for KOF i stedet for historikerkurset, der nu kun er obligatorisk for historikere.

Informationsledelseskursus (tidligere Informationslederkursus) indeholder nu blandt andet faget orienteringssamtale, der tidligere var et fjernkursus. Kurset er for alle ROF, KOF og informationsofficerer (IOF).

Informationsofficerskursus (tidligere Strategisk ledelseskursus) har undergået en del forandringer for at målrette indholdet mod de reelle udfordringer, informationsofficerer står overfor i dagligdagen. Følgende nye fag er blandt andet kommet til: Motivation, rådgivning, Intro til stabsarbejde og medietræning. Kurset er blevet gjort mindre teoretisk og mere praktisk end tidligere.

De øvrige tilstedekurser er uforandrede.

Fjernkurserne er også blevet reviderede. Fremover findes følgende fjernundervisningskurser, der skal gennemføres før tilstedekurset informationsledelse: Informationsplanlægning og Optagelse i HJV.

Se mere information på hvs-info.dk.

Nye redskaber til underafdelingen

På baggrund af Landsrådsmøde 2009-1 har Hjemmeværnskommandoen arbejdet med to støtteskemaer for underafdelingerne. Skemaet "Personelsamtale" er et tilbud, der kan anvendes, hvis den enkelte finder det egnet. Skemaet er et personligt værktøj og skal opbevares forsvarligt efter udfyldelse. Skemaet "Vejledning til afskedigelse af frivillige" er tænkt som støtte til de, der ønsker råd til den vanskelige samtale. Efter orientering og drøftelse i Hjemmeværnets Driftsråd er de to nye blanketter lagt ud på hjv.dk.

Ny chef i HJK

Kommandørkaptajn Stefan Neubauer Andersen, 45 år, er tiltrådt som ny chef for Hjemmeværnskommandoen kontrol- og ledelsesafdeling. Han er uddannet som officer i søværnet og har gjort sejlende tjeneste i orlogskutter, torpedobåde og korvetter, i alle tilfælde i cheffunktioner. Han har været stabschef i søværnets taktiske stab og chef for overvågnings- og beredskabsafdelingen i Søværnets Operative Kommando, før han kom til Hjemmeværnskommandoen. Han har tidligere været frivillig i marinehjemmeværnet.

Opbevaring af let støttevåben

Der har været rejst spørgsmål om let støttevåben LSV må opbevares på privat bopæl i lighed med gevær M/95 og karabin M/96. Hjemmeværnskommandoen kan oplyse, at LSV med dagsigte (optisk sigte) må opbevares på bopæl i lighed med gevær M/95 og karabin M/96. Såfremt LSV er monteret med natsigte, må det ikke opbevares på bopælen, men skal opbevares på våbenkammeret. Hjemmeværnets Driftsråd er orienteret om denne status.

Multimedieskat

1. januar 2010 indføres skat på PC, bredbånd og mobiltelefon, der er stillet til rådighed fra en arbejdsgiver. Beskatningen betyder, at den personlige indkomst tillægges 3.000 kroner. Hjemmeværnskommandoen har været i dialog med Forsvarsministeriet for at søge at sikre, at hjemmeværnets frivillige og ulønnede medlemmer ikke blev ramt af denne beskatning. Hjemmeværnskommandoen afventer nu lignings-vejledningen, hvorefter der vil blive orienteret nærmere om multimedieskattens betydning for hjemmeværnets frivillige. Hjemmeværnets Driftsråd er orienteret om status.

Fem nye distriktschefer

I løbet af sommeren er der udnævnt tre nye distriktschefer i hærhjemmeværnet og to i flyverhjemmeværnet. I Flyverhjemmeværnsdistrikt Vest har major Ulrich Erhardtsen, 45 år, overtaget styrepinden. I Flyverhjemmeværnsdistrikt Øst er den 52-årige major Jan Gert Andersen den nye chef efter en 30-årig karriere i flyvevåbnet. I Hærhjemmeværnsdistrikt Nordvestfyn har den 40-årige major Henrik Graven Nielsen overtaget chefposten. Han kommer fra hæren og har i en årrække gjort international tjeneste. Major Poul-Erik Ebbe Andersen, 49 år, er den nye leder af Hærhjemmeværnsdistrikt Herning. Han kommer fra Hærens Operative Kommando og har også international erfaring. Endelig har Hærhjemmeværnsdistrikt Vestjælland sagt goddag til den 40-årige major John Sværke som ny chef. Han har tidligere været uddannelseschef i Totalforsvarsregion København og var udsendt i 1999.

Private knive i tjeneste

På baggrund af de meget skarpe restriktioner i den nye våbenlov har Hjemmeværnskommandoen besluttet, at det ikke længere er tilladt at anvende private knive i forbindelse med tjenesten i hjemmeværnet, uanset størrelse og udformning. Det er for at sikre den enkelte frivillige bedst muligt mod at komme i konflikt med loven. Nærmere information vil følge. Hjemmeværnets Driftsråd har tiltrådt beslutningen.

Støvlebredder på M/05

På baggrund af Landsrådsmøde 2009-1 har Hjemmeværnskommandoen undersøgt mulighederne for at få støvle M/05 leveret i flere bredder. Men desværre bliver støvle M/05 kun produceret i én bredde i hver størrelse. Til personel, der på grund af støvlebredden ikke kan anvende støvle M/05, vil behov for kampstøvle fortsat blive søgt inddækket med støvle M/58, der fås i tre støvlebredder.

Ro og lykke **ved Sæby Å**

Bjarne Ellgaard (tv.) samlede en del af de historiske tråde, mens han var chef. For tre år siden tog Hans Rødsgaard-Mathiesen (th.) over.

I hvert fald svæver historiens vingesus over Hærhjemmeværnsdistrikt Vendsyssels 600 kvadratmeter store domicil, der begyndte som en lille, kold rønne, hvor forfatteren Gustav Wied for over 100 år siden plejede omgang med den tids kulturelite – som Holger Drachmann, Anna Ancher og Michael Ancher.

AF BIRTHE LAURITSEN
FOTO: LARS HORN/BAGHUSET

Museumsmæssigt hører stedet til i kategorien "Kroer og beværtninger" – uden at man skal lægge for meget nutid i det. Tværtimod handler det om den del af fortiden, da "Rolykke" indgik som en skattet brik i Sæbys guldalder. Det var dengang, byen var et kunstnerisk kultsted, og sommerpensionatet i den majestætisk knejsende rødstensvilla i byens udkant generelt var et tilløbsstykke – på lige fod med Skagens lyksaligheder.

Og stedet emmer fortsat af den herlighedsværdi, der i 1894 fik forfatteren Gustav Wied til at indlogere sig på kanten af Sæbygaard Skov og åen, hvis vand den dag i dag er så rent, at det kan tiltrække både isfugl, vandstær og ørreder.

Ganske vist er der ikke mange bygningsmæssige spor tilbage af den del af historien, som efter sigende heller ikke bød på de mest bevaringsværdige detaljer. Faktisk fortæller overleveringerne, at huset – som dengang kun var i et plan – var så koldt, at Gustav Wied måtte sømme gulvtæpper fast til loftet for at holde vinterkulden på afstand. Året rundt var der tilmed så mange lyde i huset, at han mistede

koncentrationen i en grad, der fik ham til at leje et arbejdsværelse ude i byen.

Imens levede familien af "luft og vand", som han udtrykte det.

Alligevel tilskrives husets navn – "Rolykke" – forfatterens vision om, hvad stedet skulle bringe.

Og lidt lykke var der formentlig. I hvert fald var soveværelset 1. maj 1896 ramme om brylluppet med hans udkårne, Alice Tutein – datter af den velbeslåede godsejer på herresædet Høgholt, folketingsmedlem Ferdinand Tutein.

Ganske vist havde den fattige forfatter allerede tre år tidligere i en annonce i den lokale avis bekendtgjort, at ægteskabet havde fundet sted. Snydemeldingen skulle retfærdiggøre hendes graviditet og forhåbentlig formilde svigerfaderen så meget, at det rakte til en pose penge. Det sidste lykkedes i hvert fald ikke, og i 1897 forlod den lille familie, der nu omfattede to børn, "Rolykke" og Nordjylland. Et tredje barn var kort forinden død, seks dage efter fødslen.

To lokale hjemmeværnskompagnier – stabskompagniet og et patruljekompagni – råder i dag over den del af bygningen, som engang var en om end ganske anderledes ramme om begyndelsen til Gustav Wieds forfatterskab.

Det er i perioden, da han skrev bøgerne "Menneskenes børn II" samt "Adel, Gejstlighed, Borger og Bonde".

De smalle gange

Man skal op på første og anden sal for at mærke et pust af historiens vingesus.

Etagerne blev bygget på to år, efter at Marie Friis – gift med Sæbygaards skovfoged, M. Friis – i 1901 som særeje havde købt "Rolykke" for at indrette det til sommerpensionat. Eller badepension, som hun kaldte det. Af samme grund blev etagerne indrettet med små værelser, fordelt på begge sider af en lang, smal gang, som i den ene ende blev afsluttet med et toilet af det format, man stort set må tage på, når behov opstår.

Selv om nogle af rummene er blevet slået sammen, siden hjemmeværnet rykkede ind i 1963, så er den overordnede indretning præcis som dengang.

"Og det er en detalje, de fleste besøgende hefter sig ved," fortæller major Hans Rødsgaard-Mathiesen, der de seneste tre år har været chef for Hærhjemmeværnsdistrikt Vendsyssel.

Spor af pensionatet

Toiletterne er der stadig – i princippet indrettet som dengang, en af hjemmeværnets tidligere chefer, generalmajor O. C. Permin (1913-1995) som barn holdt ferie på "Rolykke". Som så mange andre københavnere var familien Permin tiltrukket af naturen i og ved Sæby i almindelighed og skønheden omkring "Rolykke" i særdeleshed.

Håndvasken på gangen er der også endnu. Det samme er kuffertrum bag lemme til skunken i flere af de små rum – de gamle værelser, som der i sin tid fandtes 30 af, og hvoraf et er kommet på Sæby Museum.

Distriktets tidligere chef, major Bjarne Ellgaard, samlede i 2001 en del af bygningshistorien i forbindelse med endnu en omfattende renovering. Han heftede sig i den forbindelse ved, at sommerpensionatet ikke havde et selvstændigt køkken, men i stedet fik maden fra skovfogedparrets nærliggende gård, "Agerledet". Og maden omfattede morgenkomplet med te, kaffe og æg, tre retter mad og kaffe klokken 13 og koldt bord med varm ret klokken 19.

Ifølge Bjarne Ellgaards materiale kostede pensionen 6,50 kroner per døgn – en pris, der formentlig refererer til slutningen af 1930'erne. I hvert fald reklameres der i beskrivelsen med, at stedet rummer en glaspavillon, og den blev opført i 1935.

"Kærestetræet"

Under besættelsestiden var "Rolykke" okkuperet af tyskerne. Efter befrielsen vendte funktionen som pensionat tilbage, indtil anden generation af familien Friis, datteren Oda Friis, i begyndelsen af 1960'erne besluttede at stoppe.

Hans Rødsgaard-Mathiesen med kirkebogens bekræftelse på, at Gustav Wied og Alice Tutein blev gift på "Rolykke" i 1896.

Gustav Wied kaldte stedet "Rolykke" som udtryk for det, han forventede at få her.

Og med hjemmeværnets indtog begyndte stedet gradvist at ændre sig som en tilpasning til det nye formål. Den store, smukke have af parklignende dimensioner fik endda lov til at udvikle sig på egne præmisser i en grad, så rødstensbygningen blev gemt bag en skov af 17 skellige arter selvsåede træer.

Med professionel assistance blev træerne fældet på nær tre.

Visuelt bragte det "Rolykke" tilbage til fordums markante placering – med Dannebrog og de tre træer som landkending ved den gamle hovedvej.

Og træerne – ja, de kan en dag selv fortælle en særpræget historie. Det ene – en blodahorn – på grund af arten. De to andre – en eg og en bøg – fordi de som et andet kærestepar står så tæt sammen, at de går i ét.

Et symbol på ro og lykke?

Den parklignende have omkring "Rolykke" er afløst af græsplæne. Udsigten her er fra chefkontoret, der tidligere var to værelser.

Ny skarp enhed **hos flyverne**

Force Protection-delinger er det seneste skridt i flyverhjemmeværnets omstillingsproces fra gamle til nye opgaver.

AF JAKOB EBERHARDT

Foto: Tuf Krenchel

Force Protection-delinger er i første omgang blevet oprettet ved flyverhjemmeværnseskadrillerne 283 og 273. Her er medlemmer af eskadrille 283, da de i januar var i gang med optagelser til en flyverhjemmeværnsfilm på Flyvestation Skrydstrup.

De bliver flyverhjemmeværnets mest kampklare og skarpe delinger. Udstyret med både tunge våben og køretøjer skal de i løbet af kort tid kunne rykke ud og tage kampen op mod fjenden. Delingerne er flyverhjemmeværnets nyeste enhed og hedder Force Protection. Sammen med oprettelsen af de flyvende delinger og bevogtningsassistenterne er de nye delinger det sidste led i en udvikling, der har skullet omstille flyverhjemmeværnet fra Den Kolde Krig til en ny tids trusselsbillede.

"Med Force Protection har vi taget endnu et stort skridt i den forandringsproces, der skal bringe flyverhjemmeværnet væk fra den gamle historie og væk fra luftmeldekorpsets og stationseskadrillernes opgaver, som ikke længere eksisterer," siger inspektøren for flyverhjemmeværnet, oberst Kurt Refsgaard.

Krav skal honoreres

De seneste års forandringer af flyverhjemmeværnet handler ganske simpelt om at følge med udviklingen og være i stand til at honorere samarbejdspartnernes krav og forventninger, forklarer Kurt Refsgaard. Blandt andet skal flyverhjemmeværnet ifølge samarbejdsaftaler med flyvevåbnet kunne stille mandskab til at bevogte flyvestationer, hvis trusselsniveauet stiger. Derfor blev bevogtningsassistenterne oprettet.

Men for at skabe mere tyngde og kampkraft i bevogtningen besluttede hjemmeværnet i år at oprette Force Protection-delingerne. De bliver tilknyttet lufthavne og flyvestationer, men skal være klar til fleksibelt og mobilt at kunne indsættes der, hvor der er behov for det.

Internationale operationer

Der er dog også mulighed for at anvende delingens medlemmer uden for landets grænser. Flyverhjemmeværnet har nemlig modtaget to forespørgsler om aktuelle indsættelser i Afghanistan. Den ene kommer fra Flight Line Security (vagthold der bevogter flyvestationer, red.) i Kandahar. Flyvevåbnet forventes at stille en deling til denne opgave i første halvdel af 2010, og hjemmeværnet er blevet bedt om at bidrage med så mange soldater som muligt. Den anden forespørgsel handler om fire-seks flyverhjemmeværnssoldater, der skal varetage støttefunktioner i forbindelse med kørsel, forplejning, logistik og bevogtning i en periode fra januar til august (to gange fire måneder) i 2010.

Og det er netop fra Force Protection-delingerne, at flyverhjemmeværnet i første omgang vil trække på folk til disse internationale opgaver, påpeger Kurt Refsgaard.

"I stedet for at lave en uddannelse til internationale operationer helt fra bunden, så vil vi kunne få frivilligt personel fra vores Force Protection-delinger, som i forvejen er højt uddannet. For på baggrund af deres uddannelse er de godt på vej til at kunne nogle af de ting, som kræves i forbindelse med internationale operationer," siger flyverhjemmeværnsinspektøren.

FAKTA

Force Protection:

- Der oprettes i alt seks Force Protection-delinger og en gruppe.
- Tre delinger hører under Flyverhjemmeværnsdistrikt Vest, hvor de tilknyttes henholdsvis Flyvestation Aalborg, Flyvestation Karup og Flyvestation Skrydstrup.
- De øvrige tre delinger hører under Flyverhjemmeværnsdistrikt Øst, hvor to af delingerne bliver tilknyttet Kastrup Lufthavn, mens den sidste deling tilknyttes Roskilde Lufthavn.
- Gruppen stationeres på Bornholm.
- De to første delinger blev oprettet i juni 2009 og tilhører henholdsvis Hjemmeværnseskadrille 283 og Hjemmeværnseskadrille 273.
- Den tredje deling vil blive oprettet omkring årsskiftet 2009/2010 og forventes færdiguddannet i 2011-2012.
- De sidste tre delinger vil blive oprettet i løbet af 2010 og vil formodentlig være færdiguddannet i 2012.

Bidrag til et **sikkert topmøde**

Der er brug for hjemmeværnet, og der er brug for dig, når København til december danner rammen om det største møde siden EU-formandskabet i 2002.

AF JEANETTE SERRITZLEV,
INFORMATIONSCHEF,
TOTALFORSVARSREGION KØBENHAVN

Foto: SB Foto

Da den tidligere amerikanske præsident George W. Bush var på besøg i Danmark i 2004, var sikkerhedsopbuddet enormt. Det bliver ikke mindre til klimatopmødet i København til december.

FAKTA

Vil du vide mere?
Er du interesseret i at bidrage til et sikkert topmøde, kan du kontakte din egen enhed/dit distrikt eller alternativt rette henvendelse til Totalforsvarsregion Københavns klimasekretariat på e-mail-adresse: tfrk-cop15@hjv.dk.

Desuden vil siden hjv.dk/cop15 løbende blive opdateret frem til og under klimatopmødet.

Der bliver brug for hjemmeværnsfolk fra hele landet, når København i december er værtsby for det store klimatopmøde. For opgaven er stor, og delopgaverne mange. Forud ligger mange måneders planlægning og i nogle tilfælde uddannelse. Sidstnævnte gælder for de VIP-chauffører, som hjemmeværnet stiller til topmødet.

Men det er kun én af flere opgaver. Hjemmeværnet skal også stille et større antal folk til blandt andet sikring af objekter og til overvågning. Selve klimatopmødet udspiller sig i perioden 9. til 20. december – med tyngde omkring den 13. til 20. december.

Det er ikke blot en kæmpe opgave for København, men også for hjemmeværnet. Opgaven kræver mange ressourcer, men det er også en opgave, der giver mulighed for at profilere hjemmeværnet på en positiv og professionel måde.

Vi tilstræber så vidt muligt at sammensætte organisatorisk sammensatte enheder med fører inden for egen deling eller kompagni. Mange ting ligger klart, men i så stort et scenarie, som der her er tale om, kan der ske ændringer. Derfor har vi brug for din fleksibilitet, når det gælder den endelige opgave, du skal løse.

Nogle opgaver stiller krav til fysik og udholdenhed. For eksempel hvis du skal patruljere til fods i længere perioder. Det er derfor vigtigt, at du i samråd med din kompagnichef finder ud af, hvilke type opgaver du er bedst rustet til at løse.

Hvordan fungerer det i praksis?

Personel fra andre totalforsvarsregioner end København bliver indkvarteret ved forsvarets foranstaltning. Politiet står for forplejning, når man er til tjeneste; forsvaret uden for tjenestetid for dem, som er indkvarteret.

Ved tjeneste i mindst tre dage (tre gange 12 timer) får du løn jf. en særlig tillægskontrakt. Ved tjeneste i kun to døgn eller herunder anvendes hjemmeværnets sædvanlige regler for ydelser.

Du skal kunne tage en så lang tjenesteperiode som muligt, og du skal ved tilmelding anføre, hvornår du kan deltage. Der er mulighed for at tage flere perioder. Din deltagelse skal være afklaret med din arbejdsgiver med videre, inden du tilmelder dig.

Klarhed om tabt arbejdsfortjeneste

Der hersker nogen usikkerhed blandt de frivillige i hjemmeværnet om reglerne for udbetalingen af tabt arbejdsfortjeneste. Få overblik over reglerne her.

AF JAKOB EBERHARDT

Foto: Joan Schack

Hvis du bliver indsat i fredstid, er du berettiget til at få tabt arbejdsfortjeneste.

Er du som hjemmeværnssoldat kursist på hjemmeværnets skoler og kurser, eller deltager du på øvelser eller i en indsættelse i fredstid, så kan du få tabt arbejdsfortjeneste.

Men Hjemmeværnskommandoen har konstateret, at der er en vis forvirring om reglerne for tabt arbejdsfortjeneste for frivillige i hjemmeværnet.

Det er blandt andet uheldigt, hvis de frivillige i forbindelse med aktiviteter i hjemmeværnet tror, at de uanset størrelsen på deres løn får dækket manglende udbetaling fra deres arbejdsgiver.

Derfor iler Hjemmeværnskommandoen her til hjælp med råd og vejledning.

Reglerne for tabt arbejdsfortjeneste

"Tabt arbejdsfortjeneste" er ikke et ordvalg, som hjemmeværnet har fastsat. Det er et udtryk, som optræder i "Kundgørelse for Forsvaret B.5-35. Cirkulære om ydelser mv. til frivillige i hjemmeværnet". Kundgørelsens kapitel 5, § 11-12, handler om tabt arbejdsfortjeneste.

Bestemmelserne for udbetaling kan i hovedtræk læses bag log in på hjv.dk under "Specialmoduler" og derefter "Blanketter", som en vejledning til godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste.

Men du kan også få en indføring i reglerne her:

§ 11. Frivillige i hjemmeværnet, der er kursister på hjemmeværnets skoler og kurser, deltager i øvelser elle forretter tjeneste i fredstid, kan efter Hjemmeværnskommandoens bemyndigelse ydes godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste m.v. med indtil højeste dagpengesats.

Stk. 2. Frivillige i hjemmeværnet, der rekvireres af en sektoransvarlig myndighed (forsvaret, politiet, SKAT, redningsberedskabet, sygehusvæsenet m.fl.) til akut, ikke planlagt indsættelse i fredstid med under 48 timers varsel, kan efter Hjemmeværnskommandoens bemyndigelse og mod dokumentation for faktisk indkomsttab ydes godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste mv. med indtil det dobbelte af højeste dagpengesats.

Stk. 3. Godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste er betinget af at:

- tjenesten for en periode på 24 timer er af mindst 8 timers uafbrudt varighed, og
- den pågældende over for vedkommende hjemmeværnsmyndighed skriftligt erklærer sit tab af arbejdsfortjeneste, eller
- den pågældende over for hjemmeværnsmyndigheden skriftligt erklærer at have benyttet ferie eller fridage samt giver oplysning om størrelsen af den normale daglige arbejdsfortjeneste.

Stk. 4. Godtgørelsen kan ikke ydes for lørdage og søndage, med mindre der foreligger dokumentation for faktisk indkomsttab. Der kan maksimalt udbetales godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste for 5 dage pr. uge.

Stk. 5. Skulle der foreligge særlige forhold i øvrigt, der taler for at yde godtgørelse, skal Hjemmeværnskommandoens bemyndigelse indhentes i hvert enkelt tilfælde.

§ 12. Civilt personel under Forsvarsministeriet, der som frivillige i hjemmeværnet deltager i uddannelses- og øvelsesvirksomhed, oppebærer herunder den sædvanlige løn. Som følge heraf kan disse frivillige ikke ydes godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste mv. som følge af hjemmeværnstjenesten, dog undtaget de tilfælde, hvor ferie eller fridage benyttes.

Satsen for maksimale dagpenge udgør for 2009 kr. 725,00 pr. dag, og på ugebasis kr. 3.625,00.

”Man er vel soldat hele vejen”

Hjemmeværnet afgiver personel til en stor dansk ledet NATO-styrke

Boot Camp Nymindegablejren. Fra venstre oberstløjtnant Lars Fog, stabschef Totalforsvarsregion København, major Ulrich Erhardtsen, chef for Flyverhjemmeværnsdistrikt Øst, major Torben G. Olsen, Hærens Førings- og Støtteskole, major Steen L. Nielsen, elementleder Materielanskaffelse/Hjemmeværnskommandoen, kaptajn Tommy V. Andersen, næstkommanderende Hærhjemmeværnsdistrikt Nordsjælland, og major Peter Holst-Hansen, uddannelseschef i Totalforsvarsregion Nord.

TEKST OG FOTO:
KAPTAJN NINNA VILLADSEN,
PRESSEOFFICER NRF-14

Mens det offentlige fokus på dansk forsvar primært er rettet mod de danske styrkers indsats i Afghanistan, er 350 soldater i rammen af Danske Divisions hovedkvarter i Haderslev i fuld gang med at forberede sig til at løse opgaven som hovedkvarter for landstyrkerne i NATO Response Force 14, NRF-14, i første halvår af 2010.

Konceptet er baseret på et rotationsprincip, hvor styrkerne – efter halvandet års forberedelser og certificering – indgår i den opstillede styrke i et halvt år med et beredskab på mellem fem og 30 dage.

Der indgår 18 hjemmeværnsofficerer og informationschefer i styrken, der alle deltager i øvelserne op til certificeringen.

”Jeg meldte mig til NRF-14, fordi jeg så det som en chance for at udvikle mig fagligt. I Press and Information Center, PIC, hvor jeg er placeret, har jeg lejlighed til at arbejde med kendt stof på en ny måde, og det er altid interessant at diskutere kommunikationsmæssige problemstillinger med kommunikationsfolk fra andre enheder. Ud over den faglige udvikling og udvidelse af netværk har jeg selvfølgelig også haft et ønske om at få nogle gode og udfordrende oplevelser under forberedelserne og under en eventuel udsendelse,” siger Lisbeth Frost Jensen, informationschef Totalforsvarsregion Nord under øvelse Lightning Light i Oksbøllejren.

Major Peter Holst-Hansen fra Totalforsvarsregion Nord fortæller, at det var med en vis spænding, at han gik i gang med forberedelse til udsendelse med opgaven som forbindelsesofficer.

”Jeg har oplevet stabsarbejde på et højt plan, udarbejdelse af funktionsbeskrivelser og så en uges træning i militære færdigheder. Det sidste var en stor oplevelse, idet ”Boot Camp ugen” var tilrettelagt som en rekruttur med indkvartering på flersengsstue og tilpasning af udrustning, skyttetjeneste, våbenbetjening og skydning, førstehjælp og CBRN tjeneste. Jeg oplevede ugen som meget positiv og inspirerende, der har givet mig en tiltrængt genopfriskning

på mine grundlæggende militære færdigheder. Det burde være en selvfølgelighed, at alle i forsvaret skulle gennemføre; man er vel soldat hele vejen til pensionering."

Hurtig udrykningsstyrke

NATO Response Force, NRF, er alliancens hurtige udrykningsstyrke, der inden for få dage kan sættes ind til lands, til vands og i luften over alt på kloden i et bredt spektrum af opgaver fra humanitær evakuering over fredsstøttende opgaver til antiterroroperationer. NRF kan sammensættes fleksibelt afhængigt af den konkrete missions karakter. Det er derfor ikke sikkert, at hele styrken indsættes samlet.

Siden starten i 2004 har NRF blandt andet været indsat ved stormen Katrina og jordskælvskatastrofen i Pakistan.

NRF-14 består af 26.000 soldater fra 15 lande. Dansk forsvar bidrager med i alt 842 soldater fra hæren, søværnet, flyvevåbnet og hjemmeværnet, og der indgår 140 udenlandske stabsofficerer i hovedkvarteret.

Containerby

Hovedkvarteret er en hel containerby af kontorer og en teltlejr til 350 soldater. Det tager mindre end 40 minutter at udfolde og grundopstille en container til et et 35 kvadratmeter stort kontor. Herefter indrettes der arbejdsstationer, med internet, telefoner, tv-skærme og kort. Containerne har aircondition og kan også sammenkobles så der kan laves 74 kvadratmeter store mødelokaler eller kontorer.

Teltlejren kan opstilles i sektioner til 150 mand ad gangen. Her er der sovepladser i seks personers telte, der kan opvarmes, hvis styrken indsættes i kolde områder, feltkøkkentelt, messetelt, infirmeri, vaskeri, bad og toilet.

Hele kontor- og teltlejren er naturligvis selvforsynende med strøm, så store generatorer arbejder døgnet rundt for at sikre kommunikation og liv i lejren.

Kvalitetsudvikling

NRF skabes ved, at NATO-landene byder sig til med forskellige kapaciteter for et halvt år ad gangen – og Danmark altså med hovedkvarteret for landstyrkerne i første halvår af 2010.

Kapaciteterne udvikles, uddannes, udrustes og certificeres, inden de indgår i NRF, og på den måde opnår NATO og medlemslandene ikke alene at have en stor, fleksibel og slagkraftig styrke til rådighed – men også at landenes og dermed alliancens kapaciteter udvikles og fornys.

Travlt år

I de kommende måneder vil alle, der er en del af NRF-14, opleve, at alle aktiviteter peger hen mod certificeringsøvelsen "Loyal Jewel" i Oksbøl i efteråret, som markerer afslutningen af klargøringen af det danske NRF-14 bidrag.

Forløbet op til "Loyal Jewel" rummer blandt andet øvelserne "Lightning Knight" for den danske del af staben, "Boot Camp", der har til formål at sikre, at den enkelte soldat og stabsofficer kan leve op til de meget høje grundlæggende personlige krav til skydning, førstehjælp med videre, og "Loyal Light", der samarbejder de danske og udenlandske stabsmedlemmer.

Fra den 1. januar til den 30. juni næste år vil det dansk ledede hovedkvarter være klar til med få dages varsel at stå i spidsen for enhver landmilitær operation, som NATO-landenes regeringer måtte beslutte.

Hovedkvarteret er en containerby til 350 "indbyggere".

Godt marchvejr

Hjemmeværnets chef, generalmajor Jan S. Norgaard, deltog i år i sin 2. Nijmegen-march. Her ses han (tv.) på marchens sidste rasteplads Charlemagne ganske kort før målet i Nijmegen.

Næsten alle af de 420 danske deltagere kom flot igennem årets Nijmegen-march.

AF JAKOB EBERHARDT

Der var nærmest perfekte vejrmæssige rammer for årets Nijmegen-march, der fandt sted 21.-24. juli. Moderate temperaturer gjorde sit til at hjælpe marchdeltagerne igennem de i alt 160 kilometers march over fire dage. Selv tredje-dagens massive regn så ikke ud til at påvirke gængerne synderligt. Det kunne i hvert fald ikke tage modet fra Kurt Søndergaard Sørensen fra Politihjemmeværnskompagni Køge, da HJV magasinet mødte ham på dagens sidste rasteplads.

"Det er gået fint i dag, og der er ingen problemer. Tidligere har jeg oplevet varmt vejr på denne rute, og sammenlignet med det synes jeg faktisk, at vejret i dag er bedre," siger den 72-årige mand, der i år gik sin Nijmegen-march nummer 15.

Ingen alvorlige skader

Chefen for det danske marchkontingent, oberst Knud Lyngtorp, er overordnet tilfreds med de danske deltageres indsats under Nijmegen-marchen. Kun otte ud af de 428 danske deltagere måtte udgå, hvilket svarer til under to procent af det samlede antal. Og det er halvt så mange udgåede som i 2008 trods et større deltagerantal i år.

"Vi havde i alt 162 småskader, og der var ingen alvorlige skader, selvom en enkelt måtte køres til infirmeriet, fordi hun var udmattet, dehydreret og konfus," siger Knud Lyngtorp. Men selvom han overvejende er tilfreds med deltagernes indsats, synes han, at der kunne strammes op på træningen op til marchen. Kun på den måde kan gennemførelsesprocenten blive endnu højere.

"Vi er godt gående, men generelt kunne forberedelserne være bedre. Der er måske ikke den respekt, som der bør være for den ganske strabadserende march," understreger Knud Lyngtorp.

God forplejning

En af de mange deltagere, der gennemførte de 160 kilometer, var hjemmeværnets chef, generalmajor Jan S. Norgaard. Han gik i år sin anden Nijmegen-march.

"Jeg gik første gang, lige da jeg var tiltrådt som Chef for Hjemmeværnet, og da jeg går på pension næste år, synes jeg, at jeg ville markere mit sidste år som hjemmeværnschef ved at gå marchen," fortæller hjemmeværnschefen. Han inviterede i sin tid både den norske og den svenske hjemmeværnschef med, for som han udtrykker det, kunne han lige så godt få sig nogle lidelsesfæller. Men både nordmanden og svenskeren endte med at melde afbud til marchen, hvorved den hollandske march-scene var overladt til den danske general alene.

Norgaard fortæller, at han er meget imponeret over gængernes forplejning på rastepladserne under selve marchen. Igen i år havde frivillige danske hjemmeværnssoldater ansvaret for forplejningen. De fik hjælp af nordmænd og svenskere til selve udleveringen af maden, men danskerne stod selv for hver dag at opstille forplejningsmateriellet, hente forsyninger og pakke det hele sammen igen efter dagens dont. I år var mange af de danske rastepladsfolk nye, men alligevel formåede de i alt kun 12 hjemmeværnsfolk, fire på hver af de tre rastepladser, sammen med deres norske og svenske hjælpere, at servicere militære gængere – 1.050 personer i alt.

Foto: Praben Petersen.

De rødtrøjede danske cykelordonnanser var en stor støtte for deres hold. De sørgede blandt andet for, at mad og drikke stod klar på rastepladserne, og de var også med til at pleje gængernes fødder.

Foto: Ninna Villadsen

De danske gængere havde på sidste marchdag påsat gule sløjer på højre skulder for at vise støtten til danske soldater i internationale missioner.

Foto: Per Størup Lauridsen.

Foto: Anders Ulbæk.

Gængerne sled sig igennem i alt 160 kilometer, mens tusindvis af tilskuere så til langs vejkanten.

Foto: Anders Ulbæk

De danske, norske og svenske militære gængere fik god forplejning af de skandinaviske forplejningshold på rastepladserne.

HJVFOND

Regnskab for 2008

2Hjemmeværnsfonden

RESULTATOPGØRELSE FOR ÅRET 2008

Indtægter:	
Renteindtægter	80.509
Gaver til fonden	0
Kursregulering af værdipapirer, disponible	68.159
Skattepligtig kursgevinst ved udtræk af obligationer	3.387
Indtægter i alt	**152.055**
Udgifter:	
Administrationsvederlag	0
Kontorhold, telefon	368
Revisionshonorar	9.400
Mødeudgifter	3.592
Kursregulering af værdipapirer, disponible	922
Udgifter i alt	**14.282**
Resultat før skat	137.773
Indkomstskat	11.664
ÅRETS RESULTAT	126.109
Resultatdisponering:	
Disponibel kapital overført fra sidste år	423.201
Årets resultat	126.109
Til disposition	**549.310**
Der disponeres således:	
Konsolidering	31.700
Årets uddelinger incl. Hensatte	20.344
Disponibel kapital overført til næste år	497.266
Disponeret	**549.310**

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2008

AKTIVER	
Bundne aktiver:	
Likvide beholdninger	94.135
Obligationsbeholdning	508.203
Mellemregning med disponible aktiver	827.084
Bundne aktiver i alt	**1.429.422**
Disponible aktiver:	
Frie obligationer	1.283.100
Likvide beholdninger	94.614
Mellemregning med bundne aktiver	-827.084
Dispolible aktiver i alt	550.630
AKTIVER I ALT	1.980.052
PASSIVER	
Egenkapital	1.926.688
Gældsforpligtigelser	53.364
PASSIVER I ALT	1.980.052

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med fondens bogholderi med tilhørende bilag, som vi har revideret.
De opførte beholdningers tilstedeværelse er konstateret.

København, 26. februar 2009
Nejstgaard & Vetlov
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab
I bestyrelsen:
Ulrik Kragh, formand, Aase Schioldan, Georg Ferdinandsen, Knud Sander, Henrik Holten, Benny Sandsted Jacobsen, Henry Noisen Petersen

JOHNSTAD

Regnskab for 2008

Generalmajor S. E. Johnstad-Møllers Fond

RESULTATOPGØRELSE FOR ÅRET 2008

Indtægter:	
Renteindtægter	9.880
Gaver	0
Skattepligtig kursgevinst ved udtrækning af obligationer	330
Indtægter i alt	**10.210**
Udgifter:	
Administrationsudgifter	235
Revisorhonorar	4.725
Mødeudgifter	1.665
Repræsentation	1.034
Udgifter i alt	**7.659**
Resultat før skat	2.551
Skat	0
ÅRETS RESULTAT	2.551

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2008

AKTIVER	
Bundne aktiver:	
Obligationsbeholdning	187.020
Mellemregning med disponible aktiver	-50.999
Bundne aktiver i alt	**238.019**
Disponible aktiver:	
Likvide beholdninger	52.410
Mellemregning med bundne aktiver	-50.999
Disponible aktiver i alt	**1.411**
AKTIVER I ALT	239.430
PASSIVER	
Egenkapital	234.930
Skyldige beløb	4.500
PASSIVER I ALT	239.430

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med fondens bogholderi med tilhørende bilag, som vi har revideret.
De opførte beholdningers tilstedeværelse er konstateret.

København, 26. februar 2009
Nejstgaard & Vetlov
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

I bestyrelsen:
Jørgen Sverker Nilsson, formand, Leif Pedersen, Birgit Munch Wissum, Anders Holde

En modstandsmand fortæller

Den tidligere modstandsmand Gunnar Dyrberg var under besættelsen med i gruppen "De ensomme ulve" sammen med Flammen, Citronen og Lille-Bent. Gunnar Dyrberg fortæller blandt andet om det illegale arbejde, om det nære forhold til de øvrige medlemmer af gruppen og om de personlige omkostninger.

Titel: De ensomme ulve
Forfatter: Gunnar Dyrberg
Forlag: Gyldendal
Pris: kr. 249

Verdens største landgang

6. juni 1944 indledtes historiens største landgang, som blev begyndelsen til enden på 2. Verdenskrig. I dette mammutværk gør Antony Beevor rede for landgangen fra 6. juni til befrielsen af Paris 19. august og påviser, at krigshandlingerne i grusomhed kan sammenlignes med kampene på østfronten.

Titel: D-dag
Forfatter: Antony Beevor
Forlag: Lindhardt og Ringhof
Pris: kr. 399,95

Hjemmeværnsskolens jubilæumsskrift

I anledning af Hjemmeværnsskolens 60-års-jubilæum udgav skolen et jubilæumsskrift. Skriftet omfatter et uddrag fra bogen "Det danske Hjemmeværn", der udkom i anledning af hjemmeværnets 10-års-jubilæum, samt et optryk af skolens egne jubilæumsskrifter i anledning af 25- og 40-års-jubilæerne. Alle tre tekster er trykt i det oprindelige layout. De tidligere skolechefer oberst Steen W. B. Wollenberg og oberst Jørn M. Sørensen har skrevet om henholdsvis perioden 1999-2005 og 2005-2008. Og tidligere stabschef, kommandørkaptajn Jens Kofoed, fortæller i et afsnit om Baltikum-projektet, hvor Hjemmeværnsskolen var meget involveret.
"Med det her i hånden har du faktisk dét jubilæumsskriftlige materiale, der vedrørende Hjemmeværnsskolen overhovedet er til rådighed," siger nuværende skolechef, oberst Ole Baggesgaard, der også har skrevet forordet til jubilæumsskriftet.

Den danske brigade

Den danske brigade, der var opstillet i Sverige 1943-1945, bestod af cirka 5.000 danske soldater. Forfatteren N.M. Schaiffel-Nielsen har interviewet flere tidligere brigaderer, der fortæller om uddannelsen i Sverige, spændende dage på feltbanen og morsomme oplevelser med kammeraterne.

Titel: Den danske brigade i Sverige
Forfatter: N.M. Schaiffel-Nielsen
Udgivet af Hjemmeværnsmuseet i Frøslev
Pris: kr. 165 (+ porto ved forsendelse)

Bogen sælges fra kioskudsalget på Hjemmeværnsmuseet
Hjemmeværnsmuseet
Lejrvejen 101
Frøslevlejren
6330 Padborg
Telefon: 74 67 68 38

Sirius – et øje i nord

Slædepatruljen Sirius er Danmarks mindste og mest særprægede forsvarsenhed. Biolog og journalist Peter Bondo Christensen og fotografen Magnus Erlander har fulgt slædepatruljen tæt i mange år, og de fører i bogen læseren til det ufremkommelige og øde landskab i Nordøstgrønland.

Titel: Sirius – et øje i nord
Forfatter: Magnus Elander og Peter Bondo Christensen
Forlag: Gyldendal
Pris: kr. 299,95

En flygtningedrengs erindringer

Under 2. Verdenskrig flygtede den fire-årige Ivars Silis fra Letland sammen med sin mor og lillebror. De endte i Danmark, hvor de boede i forskellige flygtningelejre frem til 1953. Bogen handler om Silis' tid som flygtningedreng i Danmark, om sorger og opbrud, men også om sammenhold og drømme.

Titel: Slot under vand
Forfatter: Ivars Silis
Forlag: Gyldendal
Pris: kr. 249

Krydsord

17 © PIB COPENHAGEN	USUND	SKIN-NEDE	BE-TRÆGTE / BINDE-ORD	↓	FORK. / ENS / ALMENT	↓	↓	DREN-GEN / STED-ORD
KLÆDER / TEGNIN-GERNE								
↳								
BIORD / DIGT-SAM-LING			TALORD / TIDS-RUM			FORK. / BETALE-MÅDE		
↳				FARTØJ / TONE				RED-SKAB
VIDEN								
SAG-TENS / SYNES OM				LEVER			STED-ORD	
↳				REGLER				
FRANSK FOR-FATTER						DRENG		

Sudoku

				7			9	1
	7		8			5		3
2			1			8		
			3		9	1		5
				1				
3		7	4		6			
		8			1			2
6		1			3		4	
7	2			4				

© & Distribution: www.knightfeatures.com/www.pib.dk sud_ss0053.tif

★★★☆☆

Vinderne af konkurrencen i HJV magasinet 2/09 blev:

Sys Bergen Jeppesen
Vesterborg Alle 97
4800 Nykøbing F

Ulla Andersen
Kaj Munks Vej 28
8600 Silkeborg

Konkurrence

Hvis du har brugt lidt tid til at læse HJV magasinet, skulle det ikke være vanskeligt for dig at svare på nedenstående spørgsmål.

Blandt de, der svarer rigtigt på alle spørgsmålene, trækker vi lod om to smarte hjemmeværnsure, der findes i både en dame- og en herremodel.

Spørgsmål:

1. Hvad hedder det værk, som indgår i energikoncernen Vattenfall, og som virksomhedshjemmeværnet bevogtede i forsommeren i henhold til en ny aftale?
2. Hvor mange medlemmer er der i hjemmeværnets næste deling, der skal til Afghanistan (Bevogtningsdeling/ISAF 8), inklusive reserver?
3. Hvornår blev Den Nationale Flagdag for Danmarks Internationale Engagement afholdt?
4. Hvilken dansk forfatter har boet på Rolykke?
5. Fra hvilken enhed vil flyverhjemmeværnet primært forsøge at skaffe folk til internationale operationer?
6. Hvor mange soldater fra det danske forsvar og hjemmeværn indgår i alt i Nato Response Force 14 (NRF-14)?

Send dine svar til HJV magasinet, Hjemmeværnskommandoen, Kastellet 82, 2100 København Ø – eller på e-mail til hjvbl@hjv.dk senest fredag 23. oktober 2009.

God fornøjelse

KØR-SELV-LÆSERREJSER

Som læser af HJV magasinet får du disse specielle læsertilbud.
Oplys rejsekoden ved bestilling – så får du automatisk rabatprisen.

Forkælede feriedage ved havet

4 dages ferie på 4-stjernet hotel ved den tyske østersøkyst

Club Hotel Timmendorfer Strand ★★★★

Brusende bølger og et hav af aktivitetstilbud – på Club Hotel Timmendorfer Strand, der ligger 12 km fra Travemünde og 165 km syd for den danske grænse, kommer ingen til at kede sig. Omgivelserne med udsigt over Lübeckerbugten er oplagte til spadsereture langs strandpromenaden (500 m.), golf under den høje himmel på Golfpark Ostsee (6 km) eller en udflugt til den historiske gamle bydel i Lübeck (20 km). Og på hotellet er der lagt op til forkælelse: Dagens oplevelser begynder med champagnebrunchen, og siden kan man vælge frit fra hotellets store underholdnings- og motionsprogram med f.eks. vandaerobic, bowling, aftenshows og meget mere. Er der småfolk med, bliver de bedt om at udfylde en seddel med deres livretter, når de ankommer, og herefter belønnes de med en is og ubegrænset adgang til alle børneklubbens mange lege, temadage og udflugter. På Timmendorfer Strand er gæsten i centrum – uanset alder.

Ankomst: Søndage, mandage og tirsdage frem til 15.12.2009 samt i perioden 10.1.-27.4.2010.

Børnerabat inkl. børnemenu :
Max. 1 barn 0-6 år gratis i forældres seng.
Max. 2 børn 7-13 år ½ pris i forældres værelse.

Pris pr. pers. i dobbeltværelse

kr. 1.499,-

- *3 overnatninger*
- *3 x champagnebrunch*
- *3 x 3-retters middag/buffet*
- *Stort aktivitetsprogram*
- *50 % rabat på greenfee*

København på første parket

3 dages ferie på 3-stjernet centrumhotel

Comfort Hotel Esplanaden ★★★

Er det på tide at lege turist i vores egen hovedstad, kan du ligeså godt gøre det nemt for dig selv: Hotel Esplanaden ligger midt i den indre by – mellem Amalienborg og Kastellet – hvor Nyhavn, Den lille Havfrue og Marmorkirken hører til naboerne. Hotellet har til huse i et af de smukke 1800-talspalæer i Bredgade, hvor man virkelig får oplevelsen af at bo i hjertet af det gamle, mondæne København med i købet. Her begynder dagen med en god morgenbuffet, inden man begiver sig ud på gaden, Du har gåafstand til Strøget, Rosenborg Slot og alle den indre bys øvrige tilbud.

Ankomst: Fredage frem til 18.12.2009 samt i perioden 15.1.-18.6.2010. Valgfri ankomst i efterårsferien: 11.-14.10.09, i vinterferien: 14.-24.2., i påsken: 28.-31.3., Kr. Himmelfart 12.-14.5. samt pinsen: 21.-22.5.2010.

Opholdet inkluderer kun slutrengøring.

Børnerabat:
Max. 1 barn 0-5 år gratis i forældres seng.
Max. 2 børn 6-14 år ½ pris i forældres værelse.

Pris pr. pers. i dobbeltværelse

kr. 899,-

- *2 overnatninger*
- *2 x morgenbuffet*

På opdagelse i Brandenburg

4 dages ferie på 4-stjernet hotel i Brandenburg an der Havel

Axxon Hotel ★★★★

"Byen i floden" – sådan beskrives Brandenburg an der Havel. Den ligger da også omgivet af floden Havel og med et væld af kanaler samt større og mindre søer strøet gavmildt rundt omkring byen. Byen har lagt navn til delstaten Brandenburg og havde sin storhedstid tilbage i middelalderen. Det kan man mærke, når man går på opdagelse i den stemningsfulde, historiske by, for her er flere kirker, og især domkirken St. Peter und Paul er fascinerende. Men middelalderstemningen kan også spores i de gamle byporte og bymure. I bor kun få kilometer fra den gamle bydel på det 4-stjernede Axxon Hotel, og lige uden for hoteldøren kan I hoppe på sporvognen og være i centrum på få minutter. Desuden har I gode muligheder for spændende udflugter til f.eks. Potsdam (55 km) eller Berlin (87 km).

Valgfri ankomst
frem til 19.12.2009 samt i perioden 4.1.-29.5.2010.

Børnerabat:
Max. 1 barn 0-5 år gratis i forældres seng.
Max. 2 børn 6-14 år ½ pris i forældres værelse.

Pris pr. pers. i dobbeltværelse

kr. 999,-

- *3 overnatninger*
- *3 x morgenbuffet*
- *2 x 2-retters middag/buffet*

Bestil nu på:
www.happydays.nu

eller ring:
70 20 34 48

Husk rejsekode: **HJV**
Åbent hverdage kl. 8.00 - 15.30

Enkeltværelse og afbestillingsforsikring kan tilkøbes.
Ekspeditionsgebyr kr. 49,-.
Børnerabatterne er ved 2 betalende voksne.
Teknisk arrangør: Happydays

Afsender:
DistributionPLUS A/S
Strandvejen 16, 2. sal
9000 Aalborg

INF-WEAR.dk

Nyhed

Pris: Kr. 499,-

XGO!

Bliv klar til den kolde tid med XGO Tactical T-Shirt Phase 1 og Zip Mock Phase 4.

XGOs svedtransporterende materiale får hurtigt sveden væk fra kroppen, hvorved du nedsætter den nedkølende effekt fra fugtigt tøj.

XGO lever op til de militære krav og XGO flammehæmmende undertøj udleveres nu til de danske soldater i Afghanistan.

Pris: Kr. 499,-

Pris: Kr. 230,-

Oktober tilbud!

Sætpris kr. 499,-

Spar kr. 230,-

Garnisionsrygsæk - "Kastellet"

Rygsækken er designet til dagligt garnisonsbrug.

Den har 4 praktiske rum i forskellige størrelser med mange muligheder for organisering af stumper i de indbyggede lommer.

Under bærehåndtaget er der et udtag til drikkeslange og i hovedrummet er der en lomme til et vandreservoir – eksempelvis Pure Hydration Reservoir.

Supplér eller opgradér din personlige udrustning!

Salg af professionelt udstyr og udrustning til soldater i dansk forsvar - nationalt og internationalt

Pure Hydration
DK camouflage
Pris: Kr. 549,-

NFM
Kortmappe
Pris: Kr. 349,-

ALTA
Knæbeskytter
Pris: Kr. 239,-

Recon
Daypack Specialist
Pris: Kr. 1.495,-

Dragoon
Poncholiner
Pris: Kr. 295,-

Dragoon
Vinter combat gloves
Pris: Kr. 250,-

Blokken 37 • 3460 Birkerød • 36 77 56 40 • www.inf-wear.dk • info@inf-wear.dk